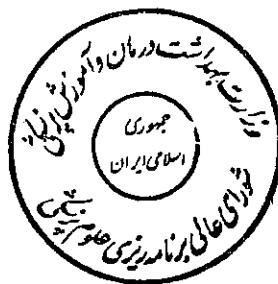

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۹۶/۳/۱۶

بسمه تعالیٰ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

رشته: هوشبری

دوره: کارشناسی پیوسته

دیرخانه تخصصی: دیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در شصت و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۶ بر اساس طرح دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری که به تأیید دیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (**مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه**) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

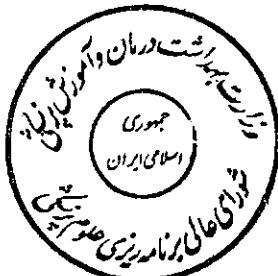
الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- مؤسستای که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی باد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

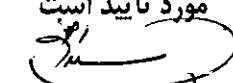

رأي صادره در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری با اکثربت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

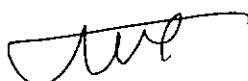
مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

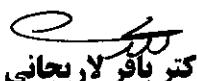

دکتر جمشید حاجتی

دیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تائید است

دکتر بارگلاریجانی

معاون آموزشی

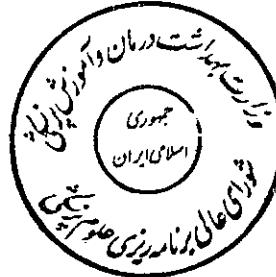
و دیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رأي صادره در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری صحیح است و به مورد اجرا
گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه آموزشی رشته هوشبری
در مقطع کارشناسی پیوسته**

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر سیدکامران سلطانی عربشاهی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر ولی ا... حسنی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• خانم دکتر شعله بیگدلی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر شهنام صدیق معروفی
دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان	• خانم دکتر فخرالسادات میرحسینی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• خانم دکتر مهشید بهنام

همکاران دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

معاون دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• آقای دکرسیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی
کارشناس مسئول دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• خانم راحله دانش نیا
کارشناس دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• خانم زهره قربانیان

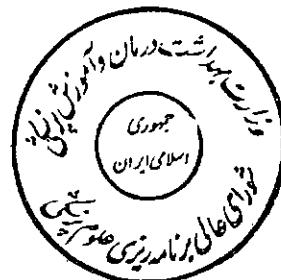
لیست اعضا و مدعوین حاضر در یکصدوهشتاد و پنجمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴

حاضرین:

- خانم دکتر هستی ثنائی شعار (نماینده معاونت بهداشت)
- خانم دکتر طاهره چنگیز
- خانم دکتر فاطمه نبوی زاده (نماینده معاونت تحقیقات و فناوری)
- آقای دکتر داود امی
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جفتایی
- آقای دکتر عبدالmajید چراغعلی (نماینده سازمان غذا و دارو)
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر عبدالحمید ظفرمند
- آقای دکتر جمشید کرمانچی (به نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی

مدعوین:

- آقای دکتر شهnam صدیق معروفی
- آقای دکتر سیدمسعود هاشمی
- خانم دکتر مهشید بهنام
- خانم دکتر فخرالسادات میرحسینی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته

حاضرین:

- آقای دکتر سیدحسن هاشمی
- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر سیدحسن امامی رضوی
- آقای دکتر علی بیداری
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمد تقی جفتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر رامتین حدیقی
- آقای دکتر سیدامیرمحسن ضیائی
- آقای دکتر سعید عسگری
- آقای دکتر حسین کشاورز
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر محمدرضا منصوری
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- خانم دکتر طاهره چنگیز
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

فصل اول

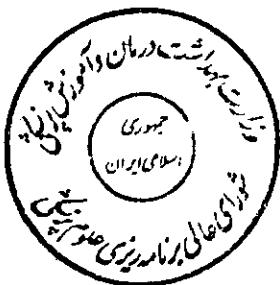
برنامه آموزشی رشته هوش برقی در مقطع کارشناسی پیوسته

مقدمه:

رشته‌ی هوشبری در مقطع کارشناسی (Bachelor of Science in Anesthesia)، یکی از شاخه‌های پیراپزشکی می‌باشد و موضوعات اصلی آن، مراقبت از بیماران تحت بیهوشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از بیهوشی در اعمال جراحی، کنترل و پیشگیری از انتقال عفونت‌های بیمارستانی، در اثر مدالیته‌های بیهوشی و بی‌حسی، ایجاد شرایط مناسب روانی برای بیماران، کنترل درد و حضور موثر در تیم احیای قلبی ریوی و مغزی می‌باشد. فرآیند بازنگری برنامه‌ی آموزشی رشته‌ی هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته براساس مراحل ذیل صورت پذیرفته است:

- الف) ارزشیابی و نیازسنجی بر اساس برنامه‌ی آموزشی قبلی در سطح کشور
- ب) برگزاری جلسات متعدد کارشناسی و استفاده از نظرات استادی رشته در زمینه‌ی استفاده از راهبردهای نوین آموزشی، روش‌ها و فنون آموزشی و ارزشیابی دانشجو، تغییرات محتوای واحدهای درسی و اضافه نمودن مطالب و دروس جدید و حذف دروس و محتواهای تکراری
- ج) انجام مطالعات تطبیقی با برنامه‌های مشابه آموزشی در دانشگاه‌های معابر دنیا
- برنامه بازنگری شده، پس از تصویب در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۶/۳/۱۶، جهت اجرا در اختیار دانشگاه‌های مجری قرار گرفته است.

عنوان رشته و مقطع به فارسی و انگلیسی:

Bachelor of Science in Anesthesia

هوشبری

مقاطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته (Bachelor of Science)

تعريف رشته:

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته، شاخه‌ای از علوم پیراپزشکی است که دانش‌آموختگان آن ضمن آشنایی با تجهیزات و امکانات، اصول و روش‌های مختلف بیهوشی، توانمندی و مهارت‌های ارائه‌ی خدمات مراقبتی به بیماران تحت بیهوشی و بی‌حسی ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از بیهوشی و ارائه‌ی خدمات مراقبتی در واحدهای کنترل درد حاد و مزمن، فوریت‌های پزشکی و وضعیت بحرانی را کسب می‌نمایند و خدمات خود را در اختیار جامعه قرار می‌دهند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و بصورت متمرکز خواهد بود.
دانش‌آموختگان با ایستاد از سلامت کامل جسمی و روانی برخوردار باشند.

مواد امتحانی و ضرایب آن:

در این مقطع آزمون از طریق کنکور سراسری برگزار خواهد شد.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

از حدود ۱۵۰ سال پیش در دانشگاه‌های آمریکا، کانادا و انگلستان، پرستاران بیهوشی (Nurse Anesthesia) با گذرانیدن دوره دو ساله پس از کسب مدرک لیسانس پرستاری نسبت به ارائه خدمات بیهوشی در مراکز درمانی به خدمت اهتمام داشتند. از سال ۱۹۶۰ میلادی نیز متعاقب احساس نیاز به حضور افراد حرفه‌ای در زمینه‌ی ارائه خدمات هوشبری، دوره‌های جدید آموزشی جهت تربیت نیروی غیرپزشک به عنوان دستیار بیهوشی (Anesthesia Assistant) آغاز گردید و تا کنون ادامه دارد.

در حال حاضر دوره‌های آموزشی هوشبری در زمینه‌ی خدمات پیراپزشکی در بسیاری از دانشگاه‌ها در کشورهای مختلف از جمله در امریکا، انگلستان، استرالیا، هند و... نسبت به تربیت دانشجو اقدام می‌کنند. دوره‌های آموزشی یک و دو ساله به منظور تربیت تکنسین بیهوشی (Anesthesia Technologist) و دوره‌های طولانی تر برای تربیت کارشناس بیهوشی در برخی از دانشگاه‌ها وجود دارد.

در کشور ایران، رشته‌ی آموزشی هوشبری در مقطع کاردانی در سال ۱۳۵۴ در شهرهای تبریز و تهران تأسیس و نسبت به پذیرش دانشجو بصورت غیرمت مرکز اقدام شد. پس از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱، پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری در سال ۱۳۶۲ و تحت عنوان کاردان هوشبری انجام پذیرفت. با توجه به پیشرفت‌های دانش بیهوشی و توسعه تجهیزات و فناوری مربوط و به منظور ارتقاء توانایی‌های دانش‌آموختگان رشته‌ی کاردانی هوشبری، ضرورت تربیت دانشجو در مقطع کارشناسی ناپیوسته احساس گردید و برنامه آموزشی "دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته‌ی هوشبری" در سال ۱۳۸۵ تهیه و تدوین شد. در همان سال نیز بنا به درخواست وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، برنامه‌ی آموزشی "دوره‌ی کارشناسی پیوسته" تدوین گردید. آخرین دوره‌ی پذیرش دانشجوی کاردانی هوشبری در سال ۱۳۸۵ انجام شد و متعاقب آن پذیرش دانشجو در مقاطع کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در دانشکده‌های پیراپزشکی و چند دانشکده پرستاری و پزشکی در سراسر کشور آغاز گردید. در سال ۱۳۹۶، شصت مرکز آموزشی نسبت به تربیت دانشجو در این مقاطع آموزشی مبادرت می‌نمایند.

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

ارزش‌های حاکم بر جامعه، اخلاق و اعتقاد اجزاء لینفک آموزش در رشته‌ی هوشبری می‌باشند. در همین راستا، دانشجویان و دانش‌آموختگان این رشته برای حفظ حقوق بیماران صرف نظر از سن، جنس، رنگ، نژاد، فرهنگ و مذهب آن‌ها، تلاش خواهند نمود به کرامت انسان‌ها، سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی بیماران اهمیت خواهند داد.

دانشجویان و دانش‌آموختگان با تأکید بر عدالت اجتماعی و برابری انسان‌ها، با بیماران ارتباط مناسبی برقرار کرده و با در نظر گرفتن خواسته‌ی آنها و با تلاش درجهت حفظ و ارتقاء سلامت و ایمنی و پیشگیری از ورود کمترین آسیب جسمانی، روانی و عوارض دارویی به آنان، براساس وظایف حرفه‌ای تعیین شده در ارائه خدمات درمانی با کیفیت، در تیم سلامت کمک می‌نمایند.

دورنما (چشم‌انداز):

باتوجه به توسعه و گسترش دامنه‌ی علوم مربوط به بیهوشی، دانش‌آموختگان این رشته در ده سال آینده با تأکید بر یادگیری فعال، نوآوری، کسب اطلاعات و مهارت‌های مرتبط جدید، مراقبت از بیماران را به نحو مطلوب با رعایت استانداردهای مراقبتی ارائه خواهند داد.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره تربیت نیروهای آگاه به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت‌پذیر و حساس به سلامت افراد جامعه با ارائه‌ی مراقبت مطلوب و اثر بخش در بیماران تحت بیهوشی عمومی و ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از آن، سرویس کنترل درد حاد و حضور موثر در تیم احیای قلبی، ریوی و مغزی می‌باشد.

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند در مراکز زیر انجام وظیفه نمایند:
در بیمارستان‌های آموزشی، پژوهشی و درمانی، دولتی و خصوصی و کلینیک‌های روزانه (Day Clinics) تحت نظر انتظامی پزشک متخصص بیهوشی ایفای نقش نمایند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند:

- در تیم بیهوشی، سرویس درد حاد و مزمن و تیم احیای قلبی - ریوی بطور موثر و فعال مشارکت داشته باشند.
- سلامت، ایمنی و رضایت مندی بیماران و جامعه را در حد مطلوب تأمین نمایند.
- با بکارگیری توانمندی‌های ضروری، آماده سازی و اقدامات مراقبتی از بیماران، انواع روش‌های بیهوشی، بی‌حسی، بی‌دردی و احیای قلبی - ریوی را با حداقل عوارض انجام دهند.

نقش‌های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این رشته در نقش‌های مراقبتی، آموزشی و پژوهشی در جامعه ایفای نقش می‌نمایند.

وظایف حرفه‌ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

کد / کدهای درسی	شرح وظایف حرفه‌ای	توانمندی
۲۶، ۲۴، ۲۲، ۱۸، ۱۴، ۰۹	-برقراری ارتباط مناسب حرفه‌ای با بیمار، همراهان بیمار، همکاران و مسئولین مرتبط -تعامل حرفه‌ای مناسب با اعضای تیم سلامت، واحد پرستاری، بانک خون، رادیولوژی و غیره	ارتباط حرفه‌ای Professional) (Communication
۱۲، ۱۸، ۲۴، ۲۶، ۳۰، ۳۱ کارآموزی‌های بالینی	-مشارکت در آموزش عملی کاردانان بیهوشی و خدمتگزاران مرتبط -آموزش به بیمار، قبل و بعد از بیهوشی -همکاری در پژوهش‌های علمی مصوب مراجع رسمی	آموزش-پژوهش
۱۶، ۱۷، ۱۸، ۰۵ دروس بیهوشی ۱ الی ۴ و کلیه‌ی کارآموزی‌های بالینی	-ثبت اطلاعات بیمار در پرونده -آماده سازی (تمیز کردن، گندزدایی، سترون‌سازی و کالیبراسیون)، نگهداری و بکارگیری وسایل و تجهیزات مورد استفاده براساس استاندارد مربوطه -مشارکت در ارزیابی و آماده سازی بیمار برای اقدامات مربوطه -کمک به متخصص بیهوشی در مراحل القای بیهوشی و بی‌حسی ناحیه‌ای، نگهداری و بیدارسازی بیمار -مشارکت در اقدامات و پرسیجرهای بیهوشی و بی‌دردی -مشارکت در اداره‌ی راههایی بیمار -مراقبت و پایش بیمار در مراحل مختلف بیهوشی در انواع اعمال جراحی -پایش سیستم‌های مختلف بدن در حین و بعد از عمل جراحی -تنظیم آب و الکترولیت، انتقال خون و استفاده از داروهای متداول تحت نظر متخصص بیهوشی -مشارکت در انجام اقدامات درمانی در شرایط بحرانی، در تیم احیاء پایش نکات ایمنی در اتفاق عمل و بیهوشی شامل: پیشگیری از صدمات ناشی از آلاینده‌های اتفاق عمل، گازهای استنشاقی و مواد تبخیرشونده، انفجار، احتراق، برق گرفتگی و صدمات مرتبط دیگر -پایش عوارض احتمالی بیهوشی و گزارش آن به متخصصین	مراقبت
۰۶، ۰۵، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۲۵ دروس بیهوشی ۱ الی ۴ و کلیه‌ی کارآموزی‌های بالینی	مهارت‌های عملی مجاز در جدول پیوست آورده شده‌اند.	مهارت‌های روشی‌ای (Procedural skills)

ج: مهارت‌های عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills)

مهارت‌های عملی زیر، تحت نظارت مستقیم و حضور متخصص بیهوشی انجام خواهند شد.

حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری				مهارت	ردیف
کل دفعات	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده		
۲۵	۵	۱۰	۱۰	برقراری ارتباط حرفه‌ای با بیمار، همراهان و همکاران	۱
۹	۳	۳	۳	آماده سازی و انتقال بیمار به اتاق عمل	۲
۹	۳	۳	۳	تحویل بیمار از بخش به اتاق عمل و برعکس	۳
۱۵	۵	۵	۵	اخذ شرح حال قبل از بیهوشی	۴
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	کنترل و ثبت عالم حیاتی	۵
۲۰	۵	۵	۱۰	اندازه‌گیری سطح هوشیاری براساس مقیاس کومای گلاسکو (GCS)	۶
۱۵	۵	۵	۵	کنترل پرونده بیمار	۷
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	ترزیقات (وریدی، زیرجلدی، داخل جلدی و عضلانی)	۸
۲۰	۵	۵	۱۰	برقراری راه وریدی	۹
۲۵	۵	۱۰	۱۰	تنظیم سرعت انفوژیون	۱۰
۱۵	۵	۵	۵	خون گیری وریدی از بیمار	۱۱
۱۰	-	۵	۵	خون گیری شریانی از بیمار	۱۲
۱۵	۵	۵	۵	تسنی آلن	۱۳
۱۳	۳	۵	۵	اندازه‌گیری قند خون با گلوكومتر	۱۴
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	آماده سازی دارو و اجرای دستورات دارویی	۱۵
۳۵	۱۵	۱۰	۱۰	محاسبات دارویی	۱۶
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	دادن دارو به بیمار (ترزیقی - غیر ترزیقی)	۱۷
۱۵	۵	۵	۵	کنترل جذب و دفع مایعات بیمار	۱۸
۱۵	۵	۵	۵	کنترل مشخصات کیسه خون و انجام ترانسفورزیون (ترزیق خون)	۱۹
۱۵	۵	۵	۵	محاسبه میزان خونریزی	۲۰
۱۳	۳	۵	۵	لوله گذاری معده	۲۱
۹	۳	۳	۳	لوله گذاری مثانه	۲۲
۱۳	۳	۵	۵	پاسمن و باندرا	۲۳
۱۵	۵	۵	۵	گرفتن نوار قلب ۱۲ لیدی	۲۴
۲۵	۵	۱۰	۱۰	آموخت بیمار و همراه	۲۵
۱۵	۵	۵	۵	وارسی و پایش تراالی اورژانس	۲۶
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	ضد عفونی و سایل و تجهیزات بیهوشی	۲۷
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	کنترل و آماده سازی ماشین بیهوشی	۲۸
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	آماده سازی داروهای بیهوشی	۲۹
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	آماده سازی، بکارگیری، نگهداری و اینمنی (safety) پایشگرهای استاندارد بیهوشی (فسارخون، نبض، درجه حرارت، تنفس، پالس اکسی متر و کاپنوجراف)	۳۰
۱۰	-	۵	۵	آماده سازی، بکارگیری، نگهداری و اینمنی پایشگرهای پیشرفته شامل BIS، Nerve stimulator و ...	۳۱
۱۳	۳	۵	۵	آماده سازی بیمار و تجهیزات جهت برقراری پایشگرهای تهاجمی (CVP، سوان گنز و ...)	۳۲

۱۵	۵	۵	۵	اکسیژن رسانی به بیمار با تنفس خود بخودی (ماسک صورت، سند بینی، و نجوری و...)	۳۳
۴۰	۱۰	۱۰	۱۰	لارنگوسکپی و لوله گذاری تراشه (از راه دهان و بینی)	۳۴
۱۵	۵	۵	۵	تهویه با استفاده از ماسک و آمبو	۳۵
۱۰	۵	۵	۵	بکارگیری ابزارهای راههای فرقانی (ایروی دهانی و بینی)	۳۶
۱۳	۳	۵	۵	استفاده از ماسک راههایی لارنژیال	۳۷
۲۵	۵	۱۰	۱۰	اداره راههایی و مانورهای مربوطه	۳۸
۱۰	۲	۳	۳	آماده سازی تجهیزات و وسایل لوله گذاری مشکل (فیبروپتیک و...)	۳۹
۱۰	-	۵	۵	اداره راههایی مشکل	۴۰
۲۰	۵	۵	۱۰	تنظیم اولیه ونتیلاتور ماشین بیهوشی	۴۱
۸	۲	۲	۳	اندازه گیری فشار ورید مرکزی (CVP)	۴۲
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	وضعیت دادن (پوزیشن) به بیمار	۴۳
۲۵	۵	۱۰	۱۰	ارزیابی مردمکهای چشم بیمار	۴۴
۲۵	۱۰	۵	۱۰	ساقشون راههایی بیمار	۴۵
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	هوش آوری بیمار	۴۶
۴۰	۱۰	۱۵	۱۵	خارج نمودن لوله تراشه بیمار	۴۷
۲۰	۵	۵	۱۰	آماده سازی بیمار و تجهیزات برای انجام بی حسی های موضعی	۴۸
۱۰	-	۵	۵	بلوک اعصاب محیطی	۴۹
۱۰	-	۵	۵	بی حسی اسپاینال	۵۰
۱۰	-	۵	۵	بی حسی اپیدورال	۵۱
۵	-	۲	۳	بی حسی کودال	۵۲
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	مراقبت و مانیتورینگ بیمار تحت بی حسی ناحیه ای	۵۳
۲۰	۱۰	۵	۵	ثبت و گزارش (در فرم های کاغذی و الکترونیک)	۵۴
۲۰	۱۰	۵	۵	گزارش دهی شفاهی	۵۵
۱۵	۵	۵	۵	آماده سازی دستگاه الکتروشوك	۵۶
۱۰	-	۵	۵	عملیات احیای قلبی ریوی و مغزی (بزرگسالان، اطفال، زنان باردار)	۵۷
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	ارزیابی و اندازه گیری سطح هوشیاری با روش های رایج	۵۸

Educational Strategies: راهبردهای آموزشی

این برنامه بر تلفیقی از راهبردهای آموزشی زیر استوار است:

آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (Task based Education)

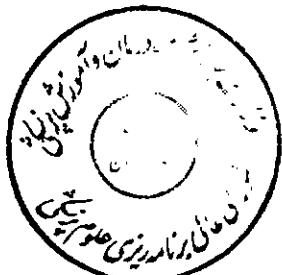
آموزش تومام دانشجو و استاد محور (Student and Teacher Centered Education)

آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based Education)

آموزش جامعه نگر (community oriented Education)

آموزش مبتنی بر موضوع (Subject based Education)

آموزش بیمارستانی (hospital based Education)

روش‌ها و فنون آموزشی:

در این دوره از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته می‌شود:

- سخنرانی تعاملی
- سمینار
- بحث گروهی و استفاده از فنون مربوطه و بهره گیری از رسانه‌های آموزشی ویژه فیلم و اینیمیشن
- شیوه نمایش (Role Playing & Role Modeling)
- کارگاه‌های آموزشی کتاب خوانی
- آموزش دراتاق مهارت‌های عملی (skills labs) و با روش Drill
- آموزش عملی در محیط‌های بالینی
- گزارش صبحگاهی
- معرفی مورد (Case Presentation)
- استفاده از تکنیک‌های آموزش از راه دور و شبیه‌سازی بر حسب امکانات Self Education ,Self Study ,Self Directed Learning

انتظارات اخلاقی از فراغیران

- منشور حقوقی^(۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
 - مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety)^(۲) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند.
 - مقررات مرتبط با Dress Code^(۳) را رعایت نمایند.
 - از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
 - به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراغیران، بیماران و خانواده‌های آنان احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
 - در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفة‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشتہ در صورت نیاز، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند
(موارد ۳،۲،۱ در بخش ضمایم این برنامه ارائه شده‌اند)

ارزیابی فراغیر: (Student Assessment)

الف- روش ارزیابی:

دانشجو در طول دوره با استفاده از روش‌های زیر مورد ارزیابی قرارخواهد گرفت:

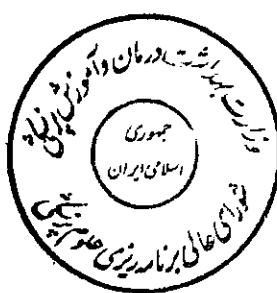
- آزمون کتبی شامل چند گزینه‌ای (MCQ)، تشریحی (Essay)، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...
- آزمون شفاهی (Oral Exam)
- آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)
- آزمون عملی ساختارمند عینی (OSPE)
- مشاهده‌ی مستقیم مهارت‌های عملی (DOPS)
- کارنما (Logbook)
- کارپوشه (Port Folio)
- مقیاس درجه بندی کلی (GRS)

• درجه ۳۶. Multi Source Feedback (MSF)

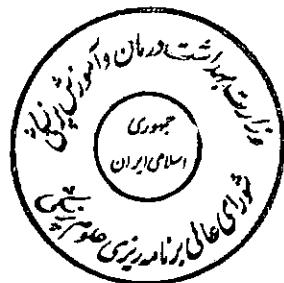
ب- دفعات ارزیابی:

• تکوینی (Formative) ، طبق برنامه گروه آموزشی

• تراکمی (Summative) ، طبق برنامه دانشکده

فصل دوم
حدائق نیازهای برنامه آموزشی
رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز:

- مطابق مصوبات شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب- گروه های آموزشی پشتیبان:

- گروه های علوم پایه (آناتومی، فیزیولوژی،)، علوم آزمایشگاهی، واحد تجهیزات پزشکی
- گروه تخصصی بالینی بیهوشی
- گروه های تخصصی و فوق تخصصی جراحی
- گروه های مرتبط با پرستاری

کارکنان دوره دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارشناس هوشبری، کارشناس مهارت های بالینی

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ❖ کلاس های درسی مجهز به امکانات سخت افزاری و نرم افزاری
- ❖ اتاق و سالن کنفرانس
- ❖ اتاق استادان
- ❖ اتاق رایانه
- ❖ کتابخانه با کتاب های اختصاصی مربوط به رشته با توجه به تعداد دانشجویان
- ❖ اینترنت با سرعت کافی

فضاهای اختصاصی مورد نیاز:

واحد مهارت های بالینی (Skill Lab) با تجهیزات و امکانات مربوطه

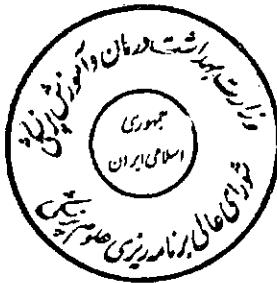
- ❖ آزمایشگاه فیزیک
- ❖ آزمایشگاه میکروب شناسی
- ❖ آزمایشگاه هماتولوژی
- ❖ سالن تشریح

فضاهای بالینی شامل:

- ❖ حداقل چهار بیمارستان در محل موسسه مقاضی تاسیس رشته با تنوع اعمال جراحی یا تعداد ۵ تخت اتاق عمل به ازای ۲۰ نفر دانشجو و در طول ۴ سال پذیرش دانشجو در مجموع ۱۶ تخت اتاق عمل
- ❖ وجود کتابخانه، کلاس درس و امکانات رفاهی ویژه دانشجویان در بیمارستان ها
- ❖ اتاق مراقبت های پس از بیهوشی (PACU)، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ سرویس درد حاد و مزمن، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ بخش مراقبت های ویژه (ICU)، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ بخش اورژانس، با تجهیزات و امکانات مربوطه

رشته ها و تخصص های مورد نیاز:

- ❖ رشته های علوم پایه

❖ متخصص بیهوشی

❖ کارشناس ارشد مرتبط با رشته‌ی هوشبری

❖ ترجیحاً فلوشیپ مراقبت‌های ویژه

❖ ترجیحاً فلوشیپ درد

❖ متخصص طب اورژانس

❖ گروه‌های جراحی

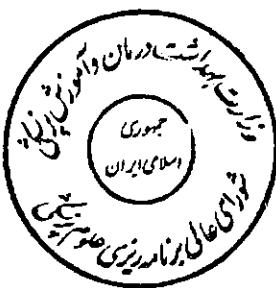
تجهیزات مورد نیاز:

حداقل تجهیزات Skill lab شامل:

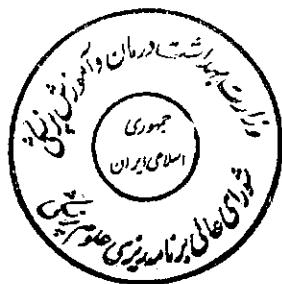
- پایش‌گرهای استاندارد بیهوشی (تهاجمی و غیر تهاجمی)، مانند فشارخون، ریتم قلب، تنفس، پالس اکسی‌متری، کاپنوتکنیک و ...
- ماشین بیهوشی، ونتیلاتور و سیستم‌های تنفسی مربوطه
- مانکن‌های آموزشی (لوله‌گذاری تراشه، احیاء قلبی و ریوی، رگ‌گیری، تزریقات، اندازه‌گیری فشارخون و ...)
- وسایل مربوط به اداره راه‌های هوایی (لارنگوسکوپ، آمبو، انواع لوله‌های تراشه، انواع ماسک‌ها و ضمائم مربوطه)
- وسایل مربوط به اداره راه‌های هوایی فوکانی (انواع ایروی دهانی و بینی)
- وسایل مربوط به انواع تزریقات، برقراری راه‌وریدی، مایع درمانی و فرآورده‌های خونی
- وسایل مربوط به کنترل و ثبت علائم حیاتی (دستگاه فشارخون، دماسنجه و ...)
- وسایل مربوط به انجام بی‌حسی ناحیه‌ای و بلوک‌های عصبی
- انواع کاترها و وسایل CVP
- وسایل پانسمان زخم و انجام باندаж
- وسایل سنداژ معده و مثانه
- ترالی اورژانس با ضمائم مربوطه
- دستگاه ساکشن راه‌هوایی
- سیلندرهای طبی و ضمائم مربوطه
- امکانات مربوط به اکسیژن درمانی (انواع ماسک‌ها و ضمائم مربوطه)
- تخت اتاق عمل (با قابلیت تغییر پوزیشن)
- برانکارد

سایر تجهیزات عمده‌ی سرمایه‌ای شامل:

- دستگاه الکتروشوک
- پمپ تزریق
- دستگاه کنترل قندخون (گلوكومتر)
- دستگاه الکتروکاردیوگرام (۱۲لیدی)
- دستگاه نبولایزر
- پایش‌گرهای پیشرفت‌هه (BIS، Nerve Stimulator)

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته هوشبری
در مقطع کارشناسی پیوسته

مشخصات دوره :

- ۱-نام دوره : کارشناسی پیوسته‌ی هوشبری
- ۲-طول دوره و ساختار آن: طول دوره و نظام آموزشی آن مطابق آئین‌نامه‌ی آموزشی دوره‌های کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

۳-تعداد کل واحد‌های درسی:

تعداد کل واحد‌های درسی در این دوره ۱۳۰ واحد به شرح ذیل می‌باشد:

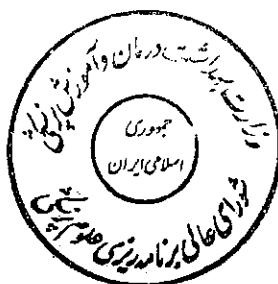
دروس عمومی	۲۴	واحد
دروس پایه، تخصصی و دروس کارآموزی	۹۰	واحد
کارآموزی در عرصه	۱۶	واحد
جمع کل	۱۳۰	واحد

۱ واحد نظری = ۱۷ ساعت

۱ واحد عملی یا آزمایشگاهی = ۳۴ ساعت

۱ واحد کارآموزی در عرصه = ۵۱ ساعت

۱ واحد کارگاهی = ۵۱ ساعت

جدول ۱- دروس عمومی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته‌ی رشته‌ی هوشبری

پیش نیاز یا همزمان	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۶۸	-	۶۸	۴	دو درس از دروس مبانی نظری اسلام*	۱
-	۲۴	-	۲۴	۲	یک درس از دروس اخلاق اسلامی*	۲
-	۲۴	-	۲۴	۲	یک درس از دروس انقلاب اسلامی*	۳
-	۲۴	-	۲۴	۲	یک درس از دروس تاریخ و تمدن اسلامی*	۴
-	۳۶	-	۳۶	۲	یک درس از دروس آشنایی با منابع اسلامی*	۵
-	۵۱	-	۵۱	۳	ادبیات فارسی	۶
-	۵۱	-	۵۱	۳	زبان انگلیسی عمومی	۷
-	۲۴	۲۴	-	۱	تریبیت بدنی ۱	۸
تریبیت بدنی ۱	۲۴	۲۴	-	۱	تریبیت بدنی ۲	۹
-	۲۴	-	۲۴	۲	دانش خانواده و جمعیت	۱۰
-	۲۴	-	۲۴	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۱۱
۲۴				جمع		

* گذراندن این دروس مطابق عنوانین دروس عمومی معارف اسلامی مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۲/۴/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی (جدول زیر) است.

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	عملی	نظری
۱- مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبادله و معاد)	۲	۲۴	-	۲۴
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۲۴	-	۲۴
	انسان در اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
۲- اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحثت تربیتی)	۲	۲۴	-	۲۴
	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۲۴	-	۲۴
	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۲۴	-	۲۴
	عرفان عملی اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
۳- انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۲۴	-	۲۴
	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۲۴	-	۲۴
	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۲۴	-	۲۴
۴- تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
	تاریخ امامت	۲	۲۴	-	۲۴
۵- آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۲۴	-	۲۴
	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۲۴	-	۲۴

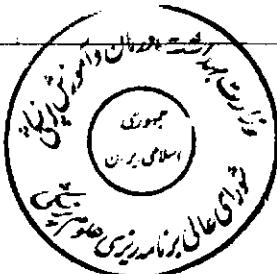

ب) جدول دروس پایه، تخصصی و کارآموزی دوره‌ی کارشناسی پیوسته‌ی رشته‌ی هوشبری

دروس پیش نیاز	تعداد ساعت درسی				تعداد واحد درسی			نام درس	۱۰ ۹ ۸
	جمع	کارآموزی	عملی	نظری	۰	۱	۲		
-	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	آناتومی (۱)	۰۱
آناتومی (۱) کد ۰۱	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	آناتومی (۲)	۰۲
-	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	فیزیولوژی (۱)	۰۳
فیزیولوژی (۱) کد ۰۳	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	فیزیولوژی (۲)	۰۴
-	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	فیزیک پزشکی	۰۵
-	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	میکروب‌شناسی	۰۶
-	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	بیوشیمی بالینی	۰۷
-	۱۷	-	-	۱۷	-	۱	۱	ایمونولوژی	۰۸
-	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	بهداشت روان	۰۹
-	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	واژه‌شناسی پزشکی	۱۰
-	۵۱	-	۲۴	۱۷	۱	۱	۲	سیستم‌های اطلاع رسانی پزشکی	۱۱
سیستم‌های اطلاع رسانی پزشکی	۱۷	-	-	۱۷	-	۱	۱	آمار زیستی	۱۲
-	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	روش تحقیق در علوم پزشکی	۱۳
آناتومی (۲) کد ۰۲ و فیزیولوژی (۲) کد ۰۴	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	نشانه‌شناسی و معاینات بالینی	۱۴
هم نیاز با فیزیولوژی (۲) کد ۰۴	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	اصول پایه داروشناسی	۱۵
آناتومی (۲) کد ۰۲ و فیزیولوژی (۲) کد ۰۴	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	فوریت‌های پزشکی (۱)	۱۶
فوریت‌های پزشکی (۱) کد ۱۶ بیماری‌های داخلی - جراحی (۲) کد ۲۰	۴۳	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	فوریت‌های پزشکی (۲)	۱۷
-	۶۸	-	۲۴	۳۴	۱	۲	۲	مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل	۱۸
اصول پایه داروشناسی کد ۱۵ و هم نیاز باشانه شناسی و معاینات بالینی کد ۱۴	۵۱	-	-	۵۱	-	۲	۲	بیماری‌های داخلی - جراحی (۱)	۱۹

ادامه جدول دروس پایه، تخصصی و کارآموزی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

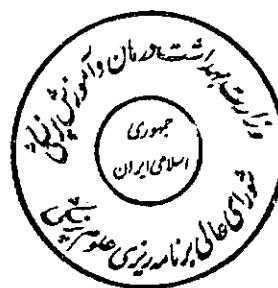
کد درس	نام درس	تعداد ساعت درسی						تعداد واحد درسی						دروس پیش نیاز
		کارآموزی	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	
۲۰	بیماری های داخلی جراحی (۱) کد ۱۹	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	-	-	-	-	-	بیماری های داخلی جراحی (۲)
۲۱	خون شناسی و بانک خون	۴۲	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	-	-	-	-	-	فیزیولوژی (۲) کد ۴
۲۲	اخلاق حرفه ای	۱۷	-	-	۱۷	-	-	۱	۱	-	-	-	-	و ارثناستی پزشکی
۲۳	زبان تخصصی	۵۱	-	-	۵۱	-	-	۳	۳	-	-	-	-	کد ۱۰ و زبان عمومی
۲۴	مدیریت در بیهوشی	-	۱۷	-	-	۱۷	-	۱	۱	-	-	-	-	فیزیک پزشکی کد ۰۵ و هم نیاز با بیهوشی (۱) کد ۲۶
۲۵	تجهیزات بیهوشی	۴۲	-	۱۷	۲۶	۰/۵	۱/۵	۲	-	-	-	-	-	تجهیزات بیهوشی
۲۶	بیهوشی (۱)	۸۵	-	۳۴	۵۱	۱	۳	۴	-	-	-	-	-	مهارت های پرستاری و کار در اتاق عمل کد ۱۸ و هم نیاز با تجهیزات بیهوشی کد ۲۵
۲۷	بیهوشی (۲)	۵۱	-	-	۵۱	-	۳	۳	-	-	-	-	-	بیهوشی (۱) کد ۲۶
۲۸	بیهوشی (۲)	۵۱	-	-	۵۱	-	۳	۳	-	-	-	-	-	بیهوشی (۲) کد ۲۷
۲۹	بیهوشی (۴)	۵۱	-	-	۵۱	-	۳	۳	-	-	-	-	-	بیهوشی (۲) کد ۲۸
۳۰	مراقبت های پس از بیهوشی	۲۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	-	-	-	-	-	مراقبت های پس از بیهوشی (۱) کد ۲۶
۳۱	اصول مراقبت های ویژه	۵۱	-	-	۵۱	-	۳	۳	-	-	-	-	-	اصول پایه داروشناسی کد ۱۵ و بیماری های داخلی جراحی (۲) کد ۲۰
۳۲	مدیریت درد	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	-	-	-	-	-	بیهوشی (۴) کد ۲۹
۳۳	داروشناسی اختصاصی	۳۴	-	-	۳۴	-	۲	۲	-	-	-	-	-	اصول پایه داروشناسی کد ۱۵
۳۴	معرفی بیمار	۱۷	-	-	۱۷	-	۱	۱	-	-	-	-	-	بیهوشی (۴) کد ۲۹
۳۵	کارآموزی پرستاری	۱۰۲	۱۰۲	-	-	-	-	۲	-	-	-	-	-	مهارت های پرستاری و کار در اتاق عمل کد ۱۸ کار آموزی پرستاری کد ۲۵ و بیهوشی (۱) کد ۲۶
۳۶	کارآموزی (۱)	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	-	۴	-	-	-	-	-	کارآموزی (۱) کد ۲۵ و بیهوشی (۱) کد ۲۶

کارآموزی (۱) کد ۲۶	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	-	۴	کارآموزی (۲)	۳۷
کارآموزی (۲) کد ۲۷	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	-	۴	کارآموزی (۳)	۳۸
کارآموزی (۳) کد ۲۸	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	-	۴	کارآموزی (۴)	۳۹
۹۰								جمع	

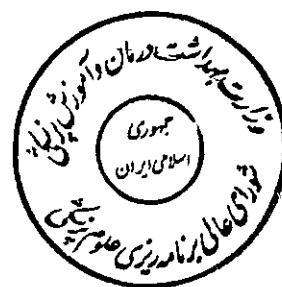
توضیحات :

- ۱- دروس تخصصی هوشبری الزاماً توسط اساتید مرتبط با رشته تدریس شود.
- ۲- نظر به لزوم آموزش بالینی در دروس تخصصی "هوشبری" ، دانشجو بایستی همراه این دروس واحد کارآموزی را در بیمارستان‌های آموزشی زیر نظر اعضای هیات علمی بگذراند و در پایان کارآموزی از مهارت‌های آموخته شده، آزمون بالینی بعمل آید.
- ۳- کارآموزی‌های دانشجویان الزاماً در ساعت فعال روز ارائه گردد.

ج) جدول کارآموزی در عرصه‌ی دوره‌ی کارشناسی پیوسته‌ی رشته‌ی هوشبری

دروس پیش نیاز	تعداد ساعت درسی				تعداد واحد درسی				نام درس	کد
	جمع	کارآموزی	عملی	نظری	نحو	گرامر	قلم	تفصیل		
کارآموزی (۲) کد ۳۹	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	۴	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی بیهوشی (۱)	۴۰
-	۱۰۲	۱۰۲	-	-	۲	۲	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی مراقبت‌های پس از بیهوشی (PACU)	۴۱
کارآموزی در عرصه‌ی بیهوشی ۴۰ (۱)	۲۰۴	۲۰۴	-	-	۴	۴	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی بیهوشی (۲)	۴۲
-	۱۰۲	۱۰۲	-	-	۲	۲	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی اورژانس	۴۳
-	۱۵۳	۱۵۳	-	-	۳	۳	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی مراقبت‌های ویژه (ICU)	۴۴
-	۵۱	۵۱	-	-	۱	۱	-	-	کارآموزی در عرصه‌ی درد	۴۵
	۸۱۶				۱۶				جمع	

نام درس : آناتومی (۱)

پیش نیاز :

تعداد واحد : ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی : شناخت ساختمانهای برخی از دستگاههای بدن انسان در حالت طبیعی و در ارتباط با علم بیهوشی شامل دستگاه اسکلتی عضلانی، دستگاه گردش خون و دستگاه تنفس

شرح درس : در این درس دانشجو با کلیات علم آناتومی و ساختار بدن انسان آشنا شده و با فراگیری دستگاه اسکلتی - عضلانی، سیستم دستگاه تنفس و همچنین دستگاه گردش خون قادرخواهد بود از دانسته‌های خود بصورت کاربردی در بالین بیمار استفاده نماید.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

مقدمه و تاریخچه‌ی علم آناتومی، تعریف کالبد شناسی، اصطلاحات آناتومی، سطوح و محورهای اصلی بدن، نواحی بدن و ...

نگاهی به جنین شناسی و مراحل رشد جنین

دستگاه اسکلتی: استخوان بندی بدن، کلیات استخوان شناسی، بافت استخوان و غضروف با تاکید بر اسکلت محوری، تقسیم‌بندی مفاصل، استخوان‌های سر و صورت (بطور کلی)، ستون فقرات، دندنهای، جناغ و مفاصل مربوطه، استخوان‌های اندام فوقانی و تحتانی

دستگاه عضلانی: کلیات و اساس نام‌گذاری عضلات بدن با تاکید بر عضلات اصلی و کمک تنفسی، دیافراگم، جدارشکم و ...

دستگاه گردش خون: ساختمان قلب (حفرات، پریکارد و عروق مربوطه)، دستگاه هدایتی قلب، شریان‌های تغذیه کننده قلب، وریدهای قلب، عروق اصلی سروگردان، قفسه سینه، شکم، لگن، شریان‌ها و وریدهای اندام فوقانی و تحتانی و سیستم لنفاوی

دستگاه تنفس: بینی، سینوس‌ها، حلق و حنجره و جزئیات آن‌ها، نای، نایزه، ریه‌ها، پرده جنب، مدیاستن، عروق و اعصاب مربوطه و ...

ب: عملی (۱۷ ساعت)

تمرین مباحث تدریس شده در درس نظری با استفاده از شبیه سازها، مولاز، ماقک و پوسترهای آموزشی و در صورت امکان رویت نمونه‌های طبیعی در سالان تشریع

منابع اصلی درس:

1- Joseph J. A Text book of Regional Anatomy. Macmillan press. Latest ed.

2- Sobotta. Atlas of Human Anatomy. Elsevier. Latest ed.

3- Ross and Willson. Anatomy and Physiology. Churchill Livingstone . Latest ed.

4- Harold Elis. Clinical Anatomy. Gohn wiley & Stone. Latest ed

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

- برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
- چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE مولاز و مانکن برای آزمون عملی
- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ
- آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۵۵ درصد و عملی ۱۵ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۰۲

نام درس: آناتومی (۲)

پیش نیاز: آناتومی (۱)

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: شناخت ساختهای دستگاه های بدن انسان شامل دستگاه عصبی، گوارش، ادراری- تناسلی، بینائی و شنوایی در حالت طبیعی و در ارتباط با علم بیهوشی

شرح درس: در این درس دانشجو با ساختهای تشریحی برخی از دستگاه های بدن شامل دستگاه عصبی، گوارشی، ادراری، تولید مثل، بینائی و شنوایی آشنایی دارد. خواهد بود از دانسته های خود بصورت کاربردی در ارتباط با هوشبری در بالین بیمار استفاده نماید.

رؤوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر آناتومی ۱ (نوایی بدن، دستگاه تنفس و...)

آناتومی دستگاه عصبی: تقسیم بندی دستگاه عصبی، مغز و قسمت های مختلف آن، نخاع، پرده های مغز و نخاع، اعصاب مغزی، اعصاب نخاعی، راه های مهم حسی و حرکتی، عروق مغزی، سیستم عصبی خودمنخار (سمپاتیک و پاراسمپاتیک)

آناتومی دستگاه گوارش: دهان، حلق، مری، معده، صفاق، روده کوچک و بزرگ، کبد، مجرای صفراء و پانکراس

آناتومی دستگاه ادراری: کلیه ها، حالب ها، مثانه، مجرای ادرار

آناتومی دستگاه تولید مثل در مردان: بیضه ها، مجرای تناسلی، غدد ضمیمه

آناتومی دستگاه تولید مثل در زنان: تخمدا، لوله های رحمی، واژن و پستان ها

مختصری از آناتومی سیستم بینائی و شنوایی

ب: عملی (۱۷ ساعت)

تمرین مباحث تدریس شده در درس نظری با استفاده از شبیه سازها، مولاژ، ماقت و پوسترهای آموزشی و در صورت امکان رویت نمونه های طبیعی در سالن تشریح

منابع اصلی درس:

1- Joseph J. A Text book of Regional Anatomy. Macmillan press. Latest ed.

2- Sobotta. Atlas of Human Anatomy. Elsevier. Latest ed.

3- Ross and Willson. Anatomy and Physiology .Churchill Livingstone . Latest ed.

4- Harold Elis. Clinical Anatomy .Gohn wiley & Stone. Latest ed.

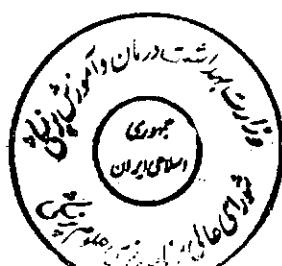
شیوه هی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جور کردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE، مولاژ و مانکن برای آزمون عملی

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی، پرسش و پاسخ

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۵۵ درصد و عملی ۱۵ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : فیزیولوژی (۱)

پیش‌نیاز : -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی با عملکردهای مختلف بدن انسان شامل فیزیولوژی سلول، دستگاه تنفس، قلب و عروق و خون

شرح درس: در این درس داشجو ضمن آشنایی با اصول علم فیزیولوژی با فیزیولوژی سلول و فیزیولوژی و عملکردهای تنفسی، قلب و عروق و خون به صورت مجزا آشنا شده چگونگی ارتباط بین این سیستمها را نیز فرا می‌گیرد و قادرخواهد بود که بصورت کاربردی از دانسته‌های فوق در بالین بیمار استفاده نماید.

رئوس مطالب:

(۳۴ ساعت)

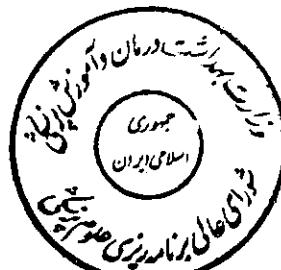
فیزیولوژی سلول: ساختار و عمل سلول، ساختمان غشاء سلول، هموستان، بخش‌های مایع بدن، انتقال فعال، غیرفعال و تسهیل شده، فیزیولوژی غشاء سلولهای تحریک‌پذیر (عصب و عضله)، پتانسیل عمل و انتشار آن، پتانسیل عمل در تار عصبی، انقباض عضله مخطط و صاف، هدایت در سیناپس، مزدوج شدن تحریک با انقباض عضله، دستگاه قلب و گردش خون: ویژگی‌های عضله قلب (الکتریکی، هدایتی، تأمین و مصرف اکسیژن)، مکانیک قلب (سیستول، دیاستول و سیکل قلبی) بروندۀ قلبی، صدای‌های قلب، اعصاب خارجی قلب، اثر یون‌ها و هورمون‌ها بر روی قلب، خودکاری قلب، کنترل ضربان و قدرت انقباض قلب، الکتروکاردیوگرافی و روش‌های ثبت آن، تعیین محور الکتریکی متوسط قلب، قوانین فیزیکی گردش خون (مقاومت عروقی، ویسکوزیته، جریان خون در عروق)، فشار خون، عوامل ایجادکننده جریان خون، گردش خون شریانی (فشار شریانی، نبض شریانی و عوامل مؤثر بر آن)، فیزیولوژی آرتریول‌ها، فشار متوسط شریانی، روش‌های اندازه‌گیری فشارخون شریانی، گردش خون مویرگی (تبادلات مویرگی)، فشارهای مویرگی، قانون استارلینگ)، گردش خون وریدی، اندازه‌گیری فشار وریدی، تنظیم عصبی فشار خون، رفلکس‌های گردش خون (شامل رفلکس‌های گیرنده فشاری و شیمیایی)، تنظیم هومورال گردش خون، جریان لnf، تاثیر فعالیت‌های عضلانی بر سیستم قلب و گردش خون.

دستگاه تنفس: مکانیک تنفس، قابلیت ارجاع ریه و قفسه سینه، قابلیت پذیرش ریوی، حجم‌ها و ظرفیت‌های ریوی، نقش سورفاکتانت، کارتوفسی، حداقل شدت جریان بازدمی، تغییرات حجم - فشار در دم و بازدم، فضای مرده و تهویه حبابچه‌ای، قوانین گازها در رابطه با انتقال آنها از غشاء تنفسی، ترکیب و فشار گازهای داخل حبابچه‌ای، ترکیب گازهای خون وریدی مجاور حبابچه‌ها، تبادلات گازی بین حبابچه‌ها و خون، نسبت تهویه به جریان خون، انتقال گازها در خون، تبادلات گازی در بافت‌ها، مرکز تنفس، کنترل عصبی تنفس، کنترل هومورال تنفس، تنفس در فعالیت‌های عضلانی و تنفس جنبی.

فیزیولوژی خون: فیزیولوژی بافت‌های خون سان، گلbul های قرمز، هموگلوبین و نقش آن در حمل گازها، گلbul های سفید، پلاکت‌ها و مکانیزم انعقاد خون، پلاسمما و لnf.

منابع اصلی درس:

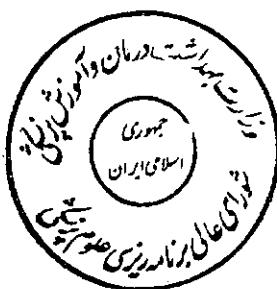
1. Guyton A.C. Textbook of Medical Physiology. Elsevier . Latest ed
2. Green J.H. Basic of Clinical Physiology. Oxford University. Latest ed.
3. Guyton. A .Textbook of Anatomy and Physiology. Sounders. Latest ed

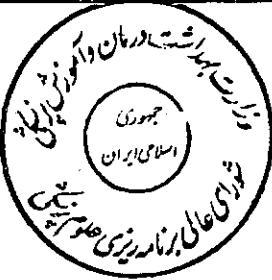
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ
آزمون میان‌ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان‌ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۰۴

نام درس: فیزیولوژی (۲)

پیش نیاز یا هم‌مان: فیزیولوژی (۱) کد: ۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی با فیزیولوژی دستگاه ادراری، عصبی و فرآگیری کلیاتی درباره فیزیولوژی گوارش و کبد، غدد درون‌رین، دستگاه تناسلی و فیزیولوژی خواب

شرح درس: در این درس دانشجو با عملکرد دستگاه‌های مختلف بدن شامل دستگاه عصبی، دستگاه ادراری-تناسلی، سیستم گوارش و کبد، غدد درون‌رین، فیزیولوژی خواب و چگونگی ارتباط آنها با سایر سیستم‌ها آشنا شده و قادر خواهد بود بصورت کاربردی از دانسته‌های فوق بر بالین بیمار استفاده نماید.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۳۴ ساعت)

دستگاه عصبی: شناخت کلی فیزیولوژی مغز و نخاع و اعصاب مغزی، درجه هوشیاری، رفلکس‌های عصبی، یادگیری و حافظه، سیستم فعال‌کننده شبک، سیستم لیمبیک، امواج مغزی، سیستم عصبی خودمختار، تنظیم درجه حرارت بدن، مایع مغزی نخاعی، حس‌های پنجگانه.

کلیه و تنظیم مایعات بدن: گردش خون کلیوی، فیلتراسیون گلومرولی، تشکیل ادرار، حفظ تعادل آب و الکترولیت‌ها، مکانیسم خود تنظیمی گردش خون کلیوی، مقایسه ترکیبات ادرار و خون، مکانیسم‌های توبولی برای جذب، دفع و ترشح، هورمون‌های موثر بر عملکرد کلیه‌ها

تنظیم اسید-باز و مایعات بدن: تعریف PH، فرمول هندرسن هسلباخ، انواع اسیدوز و آلkaloz و مکانیسم‌های جبرانی، اثر بافرهای خون، بافرهای خارج سلولی و داخل سلولی، نقش تنفس در تنظیم PH، نقش کلیه در تنظیم PH دستگاه گوارش و کبد: فیزیولوژی و عملکرد قسمت‌های مختلف لوله گوارش، فیزیولوژی و اعمال متابولیک کبد، تعادل رژیم غذایی، اثرات فیزیولوژیک ویتامین‌ها، اعمال حرکتی و ترشحی قسمت‌های مختلف لوله گوارش، مکانیسم جذب مواد در روده، نقش پانکراس در عملکرد لوله گوارش

غدد درون‌رین: هورمون‌ها و مکانیسم عمل آن‌ها، فیزیولوژی غده هیپوفیز و هورمون‌های آن و نقش تalamوس، فیزیولوژی غدد تیروئید و پاراتیروئید، فیزیولوژی غدد فوق‌کلیوی (بخش قشری و بخش مرکزی)، پانکراس و هورمون‌های آن

دستگاه تناسلی: دستگاه تناسلی زن و مرد

فیزیولوژی خواب و مسائل تنفسی خواب: خواب طبیعی و مراحل آن، تغییرات تنفسی، سندروم آپنه در خواب و...

منابع اصلی درس:

1. Guyton A.C. **Textbook of Medical Physiology**. Elsevier . Latest ed
2. Green J.H. **Basic of Clinical Physiology**. Oxford University. Latest ed.
3. Guyton. A .**Textbook of Anatomy and Physiology**. Sounders. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردی و

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : فیزیک پزشکی

پیش‌نیاز :

تعداد واحد : ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی: آشنایی با علم فیزیک در ارتباط با هوشبری و تجهیزات مربوطه

شرح درس: در این درس دانشجو با قوانین فیزیکی و کاربرد آن در هوشبری آشنا شده، تدابیر و تمهیدات لازم

جهت پیشگیری از خطرات احتمالی را فرا می‌گیرد.

رؤس مطالب :

الف: نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر کیفیت‌های فیزیکی و اصول اندازه‌گیری آن‌ها، دستگاه‌های واحدهای اندازه‌گیری دما و دماسنجدی، انواع دماسنجد، گرمای و واحدهای آن، گرمای ویژه جامدات، روش‌های انتقال گرما جامدات، مایعات و گازها فشار در شاره‌ها (مایعات و گازها)، قانون عمومی گازها، فشار مانومتری و فشار اتمسفر، فشار در مخلوط‌های گازی، فشار جزئی و قانون دالتون و نقش فشار جزئی در تنفس تبخير و گرمای تبخير، فشار بخار اشباع، رطوبت مطلق و نسبی و روش‌های اندازه‌گیری رطوبت هوا مرطوب کننده‌ها و تبخيرکننده‌ها و انواع آنها جریان شاره و لزجت (ویسکوزیته شاره)، ضرایب و عوامل تعیین کننده لزجت، جریان آرام و متلاطم، قانون پوازی، هاگن، جریان سیالی لوله‌ها، رابطه پیوستگی مقاومت در برابر جریان شاره، جریان خون در رگ‌ها و مویرگ‌ها، عدد رینولد و رابطه‌ی آن با نوع جریان، قانون برنولی حل گاز در مایع، مفهوم حلالیت، تعادل مایع و بخار، قانون هنری، محلول اشباع گازی، تنش (Tension) گاز در مایع و روش تعیین آن، ضرایب حلالیت و فیزیک گازهای طبی (اکسیژن، نیتروس اکساید، دی‌اکسید کربن) انتشار (پخش) و اسموز و عوامل موثر در آن، قانون فیک و قانون گراهام، آهنگ پخش گاز از غشاها نیمه تراوا، اسمز و فشار اسمزی و رابطه آن با غلظت و دما، اسمولالیته محلول‌ها و روش اندازه‌گیری آن، محلول‌های ایزوتونیک، اثر اسمولالیته بر غشاء سلولی جریان‌های الکتریکی DC و AC، مروری بر قوانین جریان الکتریکی، توان گرمایی جریان فیوزها و انواع آن، ولتاژ RMC در جریان AC، کاربرد و اثر گرمایی در جراحی، ظرفیت الکتریکی و کاربرد آن در فیبریلاتورها، مقاومت الکتریکی و امپدانس مبانی بیوالکتریسته، پتانسیل‌های بیوالکتریک و کاربرد آن‌ها در EMG, EEG, ECG، الکترودها، پلاریزاسیون در الکترودها، امپدانس پوست مبانی ایمنی الکتریکی، شوک و میکروشوک، حفاظت در برابر شوک الکتریکی و سایل رده I, II, III، تاثیر عوامل شدت جریان، مقاومت پوست، ولتاژ و فرکانس جریان در ایجاد شوک، ارتدار کردن و سایل الکتریکی، جریان‌های نشتی (Leakage) و استانداردهای آن، خطر شوک و سایل ارت دار

ب: عملی (۱۷ ساعت)

مشاهده و یادگیری مطالب درس نظری در آزمایشگاه فیزیک

منابع اصلی درس:

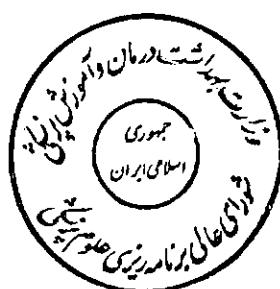
1. Macintosh, et al. **Physics for the Anaesthetist**. Lippincott Company. Latest ed.
2. Sykes, Vickers. **Principles of measurement and monitoring in Anaesthesia and intensive care**. Wiley. Latest ed.
3. Andrew J. Davey and Ali Diba. **Ward's Anaesthetic Equipment**. Saunders/Elsevier . Latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE برای آزمون عملی

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی، پرسش و پاسخ آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۶۰ درصد و عملی ۱۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

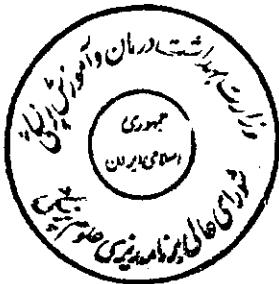
نام درس: میکروب‌شناسی

پیش‌نیاز:

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

کد درس: ۱۶

هدف کلی: فراگیری کلیات علم میکروب‌شناسی و طبقه‌بندی میکروارگانیسم‌های بیماری زا با تأکید بر روش‌های جلوگیری از انتقال عفونت و راه‌های مقابله آن.

شرح درس: در این درس دانشجو با طبقه‌بندی میکروارگانیسم‌های بیماری زا و عفونت‌های شایع بیمارستانی آشنا شده و مفاهیم ضد عفونی، استریلیزاسیون و ایزولاسیون را فرا می‌گیرد و قادر خواهد بود از آموخته‌های خود در مراکز کارآموزی و بر بالین بیمار استفاده نماید.

رئوس مطالب:

نظری (۲۶ ساعت)

کلیات میکروب شناسی (مقدمه‌ای بر میکروارگانیسم‌ها، اصطلاحات میکروبیولوژی و تقاوتهای پروکاریوت و بیوکاریوت)

ساختمان و ساختار سلول باکتری، مرفوولوژی، فیزیولوژی و نیازهای رشد باکتری
طبقه‌بندی میکروارگانیسم‌ها با تأکید بر میکروب‌های بیماریزا و شایع به ویژه در اتاق عمل و بخش مراقبت‌های ویژه و راه انتقال آنها، رابطه میزبان و پاتوژن (نقش فلور میکروبی، باکتری‌های پاتوژن و فرصت طلب و فاکتورهای بیماری زایی باکتری‌ها)

قارچ‌ها و ویروس‌های شایع بیماری زا و راه انتقال آنها (مانند HIV، هپاتیت و ...)

اصول ضد عفونی، استریلیزاسیون (روش‌های فیزیکی و شیمیائی و پسماندهای زباله‌های بیمارستانی) ایزولاسیون

عفونت‌های بیمارستانی (مفهوم، علل و عوامل ایجاد عفونت بیمارستانی، منابع انتشار و انتقال عفونت، عفونت‌های مرتبط با VAP، کاتر و عفونت‌های شایع در بیمارستان (زخم، عفونت ادراری و ...)، راه‌های پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی (با تأکید بر افزایش مقاومت آنتی‌بیوتیکی باکتری‌ها و نقش پرسنل در کنترل عفونت)
عملی: (۱۷ ساعت)

شامل مطالب تدریس شده در کلاس نظری با انجام کار عملی در آزمایشگاه

منابع اصلی درس:

1. Jacquelyn G. Black. **Microbiology, Principles and Explorations**. John Wiley. Latest ed.

2. Jawetz E. & et al. **Medical Microbiology**. MC Grow Hill. Latest ed.

3. GAJ Ayliffe & et al. **Hospital-acquired infection (Principles and Prevention)**. Butterworth Heinemann. Latest ed

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردی و برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE برای آزمون عملی
حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۶۰ درصد و عملی ۱۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: بیوشیمی بالینی

پیش‌نیاز:

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

کد درس: ۷۰

هدف کلی: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با بیومولکول‌ها و واکنش‌های بیوشیمیائی دستگاه‌های بدن انسان و تاثیر آنها در سلامت و بیماری می‌باشد.

شرح درس: در این درس دانشجو با بیومولکول‌ها (کربوهیدرات‌ها، لیپیدها، آمینواسیدها، پروتئین‌ها) و سوخت و ساز آن‌ها در بافت‌های بدن و همچنین برخی از آزمایشات متداول خون و ادرار آشنا می‌شود.

رئوس مطالب:

(۴۳ ساعت نظری)

- مقدمه، شناخت بیوشیمی و ساختمان بدن انسان از نظر بیومولکولی

- کربوهیدرات‌ها و طبقه‌بندی آنها

- چربی‌ها و طبقه‌بندی آنها، اسیدهای چرب (اشبع و غیرashباع)، صابون‌ها، چربی‌های خنثی (گلیسریدها)، فسفولیپیدها، استروئیدها

- اسیدهای آمینه و پروتئین‌ها و طبقه‌بندی آنها، اسید آمینه‌های ضروری، پروتئین‌های پلاسمای آنزیم‌ها و طبقه‌بندی آنها، اصول کلی واکنش‌های آنزیمی

- ویتامین‌ها، کوآنزیم‌ها، ویتامین‌های محلول در چربی، ویتامین‌های محلول در آب، مروری بر عناصر معدنی

- متابولیسم بیومولکول‌ها

- هورمون‌ها، تنظیم ترشح و طبقه‌بندی هورمون‌ها

- بیوشیمی خون: وزن مخصوص، حجم خون، PH خون، انعقاد خون، عناصر سلولی خون، پروتئین‌های پلاسمای آنزیم‌های خون،

- هورمون‌های خون، قند خون، چربی‌های پلاسمای، ترکیبات نیتروژن‌دار غیر پروتئینی، الکترولیت‌های خون و خاصیت تامپونی خون

- بیوشیمی ادرار: حجم ادرار، وزن مخصوص ادرار، PH، رنگ ادرار، اوره، آمونیاک، کراتین و کراتینین، اسیدهیپوریک، اسیداوریک، اسیدهای آمینه ادرار، کلرورها، سولفات‌ها، فسفات‌ها و اکزالات‌ها

مذابع اصلی درس:

1- R.K Murry-D.K Granner. **Harper's Biochemistry**.Mc Graw-Hill. Latest ed.

2- I.David Rawn. **Rawn Biochemistry**.Harper&Row. Latest ed.

3- Labert stryev. **Strayer Biochemistry**.W.H.Freeman. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۸

نام درس: ایمونولوژی

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجو با سیستم دفاعی بدن در سلامت و بیماری و کاربرد آن در رشته‌ی بیهودی
شرح درس: در این درس دانشجو ضمن آشنایی با مفهوم ایمنی، سلول‌ها و ارگان‌های مؤثر در ایمنی، پاسخ‌ها و
نقایص سیستم ایمنی، واکسیناسیون و کاربرد عملی آن‌ها، قادر خواهد بود از اندوخته‌های خود در بخش بیهودی
استفاده نماید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت)

مقدمات ایمنی شناسی و ایمنی ذاتی (تعاریف، انواع ایمنی، ایمنی فعال و غیرفعال)

سلول‌ها و بافت‌های سیستم ایمنی

آنکتی زن، آنتی بادی، سیستم کمپلمان و التهاب و سیستم بیگانه خواری

پاسخ‌های ایمنی سلولی و هومورال

پاسخ‌های ایمنی در برابر عوامل عفونی

اثر داروهای بیهودی بر روی سیستم ایمنی بدن

واکسن‌ها و واکسیناسیون

ایمونوهماتولوژی، افزایش حساسیت و اتوایمیونیتی

مواد آلرژن و مدیریت آنافیلاکسی طی بیهودی عمومی و موضعی

نارسائی‌های سیستم ایمنی، ایمونولوژی تومورها و ایمونولوژی پیوند اعضاء

منابع اصلی درس:

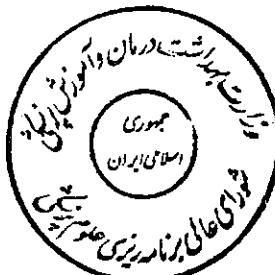
- 1- Abul K. Abbas et al. **Cellular and Molecular Immunology**. Elsevier/Saunders. Latest ed.
- 2- Roitt, Brostoff. **Immunology**. Mosby Company. Latest ed.
- 3- Daniel P. stites. **Basic and Clinical Immunology**. Appleton & Lange. Latest ed.
- 4- Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: بهداشت روان

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجویان در جهت ارتقاء و تأمین سلامت روان و توجه به ابعاد روانی، معنوی سلامت و پاسخگویی به نیازهای جامعه

شرح درس: در این درس دانشجویان با دانش و مهارت های ضروری در حوزه سلامت روان بويژه بعد روانی - اجتماعی و معنوی سلامت و نقش فرهنگ آشنا شده و راه های حمایت روانی- اجتماعی با رویکرد جامعه محور، نگرش و احساس انسان دوستانه و روشهای افزایش تاب آوری در ارائه خدمات شغلی را فرا می گیرند.

رئوس مطالب (نظری ۳۴ ساعت):

مفاهیم و مبانی بهداشت روانی

شخصیت سالم و نظریه های روانشناسی در باب شخصیت سالم

بهداشت روان، نیازها، استرس، اضطراب، خمودگی و افسردگی

مهارت های مقابله با استرس

مقابله های مذهبی از دیدگاه دین اسلام

فرهنگ و حمایت های روانی- اجتماعی

سلامت و تاب آوری

آموزش حل مسئله، شیوه‌ی برقراری ارتباط مؤثر و گوش دادن فعال، احترام و پذیرش، همدلی

تخلیه هیجانی

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

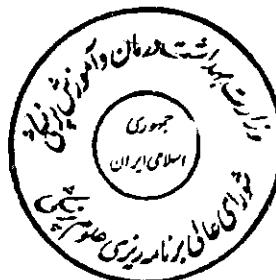
برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردشی و ...

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

نام درس : واژه‌شناسی پزشکی

پیش‌نیاز : -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: فراگیری واژه‌های عمومی پزشکی و اختصاصی هوشبری برای درک بهتر دروس مرتبط با رشته شرح درس: در این درس دانشجو با فراگیری ریشه لغات پزشکی، اجزای تشکیل دهنده آن، واژه‌های رایج درمورد دستگاه‌های مختلف بدن و علائم اختصاری مربوطه قادر به فهم و درک بهتر مطالب علمی در ارتباط با رشته هوشبری خواهد بود.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۳۴ ساعت)

مقدمه ای بر واژه‌شناسی پزشکی، عناصر و اجزای تشکیل دهنده آن و قوانین مربوط به تلفظ واژه‌های پزشکی واژه‌های رایج مرتبط با فیزیولوژی، تشريح و دستگاه‌های مختلف بدن.

واژه‌های مرتبط با سیستم‌های بدن و بیماری‌های داخلی، جراحی، مربوطه روش‌ها و اختصارات مربوط به سیستم‌های مختلف بدن از جمله :

سیستم قلب و عروق، سیستم تنفس، سیستم اعصاب، سیستم خون و لنفاوی، سیستم غدد مترشحه درون رین، چشم، گوش - حلق و بینی، سیستم گوارش، سیستم ادراری، سیستم تولید مثل در زنان، سیستم تولید مثل در مردان و سیستم اسکلتی و عضلانی
واژه‌های رایج در بیهوشی و اتاق عمل
واژه‌های مرتبط با دارو درمانی

واژه‌های رایج در نوشتن دستورات پزشکی، و اطلاعات مربوط به مدارک پزشکی و علائم اختصاری مربوطه عبارات اختصاری مربوط به تست‌های آزمایشگاهی و تشخیصی

منابع اصلی درس:

1. Jackie.Joseph. Birmingham. **Medical Terminology**.Mosby . Latest ed.
2. Barbara J. Cohen. **Medical Terminology**.Wolters Kluuer Health. . Latest ed..
3. Berry and kohn's. **Operating Room Technique**.Elsevier. Latest ed.

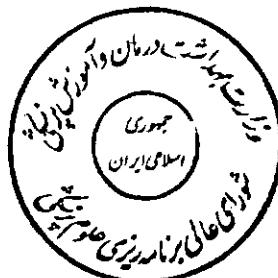
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشريحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۱۱

نام درس: سیستم‌های اطلاع رسانی پزشکی

پیش نیاز یا همزمان:

تعداد واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: آشنایی با رایانه و بکارگیری آن در ارتباط با حرفه و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مرتبط با رشته
شرح درس: در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه‌ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایت‌های مهم،
پست الکترونیکی و بانک‌های اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و
تحقیق در رشته‌ی خود استفاده کند.

رئوس مطالب نظری:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

آشنایی با رایانه‌ی شخصی، شناخت اجزای مختلف سخت افزاری و کارکرد و اهمیت هریک از آن‌ها

آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته بویژه ویندوز

آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز

آشنایی با اینترنت و شبکه‌های اطلاع رسانی و مرورگرها

آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی-کاربردی رشته تحصیلی

آشنایی با مجلات الکترونیکی

آشنایی با برخی از نرم افزارهای آماری مربوط به رشته

ب: عملی (۳۴ ساعت)

شامل مطالب تدریس شده در کلاس‌های نظری

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

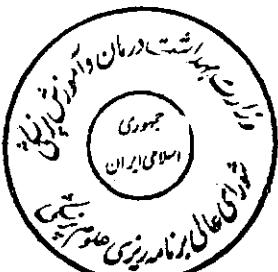
برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از آزمون عملی

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۵۰ درصد و عملی ۲۰ درصد نمره، انجام تکالیف و

شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: آمارزیستی

کد درس: ۱۲

پیش نیاز: سیستم‌های اطلاع رسانی پزشکی کد ۱۱

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنا ساختن دانشجو با مفاهیم مهم آماری و کاربرد آنها در ارتباط با علوم پزشکی و شناخت شاخص‌های بهداشتی و درمانی

شرح درس: در این درس دانشجو با مفاهیم، اصول و روش‌های مختلف آماری آشنا شده و کمک به درک بهتر نتایج تحقیقات در زمینه‌ی رشته‌ی تخصصی خواهد بود.

رئوس مطالب نظری: (۱۷ ساعت)

- تعریف آمار و اهمیت آن در علوم پزشکی
- انواع مشاهدات، روش‌های جمع آوری اطلاعات، طبقه‌بندی اطلاعات و بیان آن بوسیله جداول و نمودار
- مفهوم و محاسبه توزیع تجمعی و کاربرد آن
- محاسبه شاخص‌های مرکزی شامل میانگین، میانه و نما
- محاسبه شاخص‌های پراکندگی شامل طول میدان تغییرات، واریانس، انحراف معیار و ضریب تغییرات
- مفهوم احتمال و بیان قوانین ساده آن
- محاسبه شاخص‌های مهم بهداشتی
- توزیع نرمال و کاربرد آن
- برآورد تعداد نمونه و اساس آن
- مفهوم فرضیه، تست آماری، خطاهای نوع اول و دوم
- مفهوم همبستگی بین دو صفت و روش بررسی آن در مطالعات کمی و کیفی

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

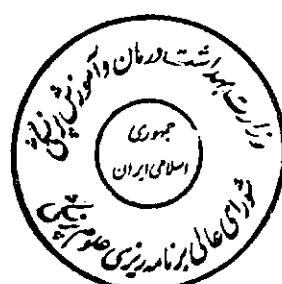
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

- حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: روش تحقیق در علوم پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجو با مفاهیم مهم و روش‌های متدالو تحقیق و اپیدمیولوژی در ارتباط با رشته‌های علوم پزشکی و به ویژه در زمینه بیهوشی و اتاق عمل

شرح درس:

در این درس دانشجو با مفاهیم، اصول و روش‌های مختلف تحقیق آشنای شده، قادر خواهد بود ضمن تمرین برای نگارش یک طرح تحقیق، گروه‌های تحقیق را در تهیه پرسش نامه‌ی تحقیقات، نمونه گیری، مشاهده، مصاحبه و... یاری نماید.

رئوس مطالب نظری: (۳۴ ساعت)

- مفهوم تحقیق و روش تحقیق، انواع تحقیق، مراحل تحقیق و منشور تحقیق (PROTOCOL) انتخاب موضوع پژوهش و اولویت بندی آن، عنوان تحقیق و خصوصیات نگارش یک عنوان خوب و ویژگی‌های یک موضوع مناسب و مورد نظر
- بررسی متون و مروری بر بررسی‌های قبلی و چگونگی بیان مساله تحقیق،
- اهداف، فرضیه‌ها، سوالات تحقیق
- متغیرهای تحقیق، تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها و نحوه تشخیص، تقسیم بندی و مقیاس آن‌ها
- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک، مطالعات مشاهده‌ای، مطالعات مداخله‌ای
- مطالعات تجربی و نیمه تجربی، کورکردن و انواع آن و دارونما
- جامعه و نمونه پژوهش، معیارهای ورود و خروج از پژوهش
- روش‌های نمونه‌گیری و روش‌های جمع‌آوری داده‌ها
- خطاهای تحقیق، عوامل ایجاد خطأ، انواع خطأ
- ملاحظات اخلاقی در پژوهش
- محدودیت‌های تحقیق، برنامه‌ریزی برای اجرا و گزارش نویسی و نگارش فهرست منابع

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و...
آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم ۶۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد
نمره، ارائه‌ی یک پروپوزال ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۱۴

نام درس: نشانه‌شناسی و معاینات بالینی

پیش نیاز: آناتومی (۲) کد ۲ و فیزیولوژی (۲) کد ۴

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: آشنایی با اصول معاینه‌ی بالینی، گرفتن شرح حال و چگونگی انجام معاینات فیزیکی، وسایل مورد نیاز

جهت معاينه

شرح درس: در این درس دانشجو با اصول معاینه‌ی بالینی دستگاه‌های مختلف بدن، گرفتن شرح حال بیمار و انجام معاینات فیزیکی آشنا شده، قادر خواهد بود در فراهم نمودن وسایل و امکانات مورد نیاز برای انجام معاینات فیزیکی و بررسی وضعیت سلامت بیمار به پزشک معالج کمک نماید. همچنین علائم حیاتی بیماران را بطور دقیق کنترل نموده، نسبت به تکمیل مدارک مورد نیاز اقدام نماید.

رئوس مطالب: الف: نظری (۲۶ ساعت)

مقدمه و آشنایی با روش‌های تشخیصی بیماری‌ها، طرز برخورد با بیمار و شروع مصاحبه مشخصات بیمار، تاریخ مراجعه و رئوس شکایت‌های اصلی بیمار

شرح بیماری‌کنونی: شرح حال، سیر علامات مربوطه، کیفیت و کمیت اقدامات تشخیصی و درمانی که تا کنون صورت گرفته است.

سوابق بیمار: بیماری‌های قبلی و سوابق بستری قبلی، سابقه مصرف داروها، آرژی داروئی و دیگر آرژی‌ها، اعمال جراحی، تصادفات و ...

سوابق شخصی و اجتماعی: وضعیت سلامت، اعتیاد (الکل، سیگار و مواد مخدر) و ...

سوابق فامیلی: وجود یا عدم وجود امراض ارثی و امراض مهم و ...

آماده کردن بیمار برای معاینه و لوازم مورد استفاده و نحوه انجام امتحان فیزیکی

شرح وضعیت عمومی بیمار: سطح هوشیاری، وضعیت بیمار در موقع معاینه و ...

مروری بر علائم حیاتی

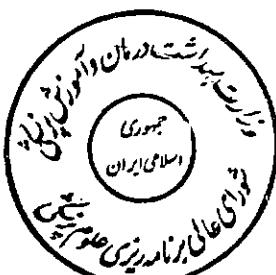
نشانه‌شناسی و معاینه‌ی دستگاه‌های مختلف بدن شامل: دستگاه قلب و عروق، دستگاه تنفسی، دستگاه عصبی، اعصاب و روان، گوش و حلق و بینی و ...

طریق نوشتن پرونده بیمار، خلاصه شرح حال و یافته‌های بالینی و نوشتن گزارش روزانه

ب: عملی (۱۷ ساعت)

نمایش فیلم، اسلاید، تمرین با مولاژ و ماکت، تمرین عملی مطالب تدریس شده در درس نظری

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه

پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSCE برای آزمون عملی

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

(آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۵۰ درصد و عملی ۲۰ درصد نمره، انجام تکالیف و

شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۱۵

نام درس: اصول پایه داروشناسی

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی (۲) کد ۰۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: فرآگیری کلیات علم داروشناسی و آشنایی با برخی از داروهای مختلف مؤثر بر سیستم‌های مختلف بدن از جمله اعصاب، تنفس، گردش خون و ...

شرح درس: در این درس دانشجو ضمن فرآگیری اصول کلی و عمومی داروشناسی، با داروهای مؤثر بر سیستم‌های مختلف بدن از جمله اعصاب خودکار، سیستم اعصاب و مراکز عصبی، دستگاه تنفس و دستگاه گردش خون و مکانیزم فعالیت داروهای مهم آن گروه، عوارض جانبی، موارد منع استعمال، مصارف بالینی، مقدار مصرف و قوانین داروئی آشنا می‌شود.

رئوس مطالب نظری: (۳۴ ساعت)

تعريف کلی و نحوه اثر داروها، جذب، پخش، متابولیسم و دفع داروها، مفهوم گیرنده، عوامل موثر در نحوه اثر داروها، اشکال داروئی

انتقال مواد از غشاهای مخصوص (سد خونی، مغزی و سد جفتی)، راه‌های تجویز دارو، بررسی واکنش داروها و ...
کلیات نوروفارماکولوژی و اعصاب خودکار

داروهای مؤثر بر دستگاه تنفس

داروهای مؤثر بر دستگاه گردش خون

داروهای ضد انعقاد، ضدکم خونی، ضد تب، ضد دیابت، ضد افسردگی، هیستامین و آنتی‌هیستامین‌ها، دیورتیک‌ها، کورتیکواستروئیدها

آنتری‌بیوتیک‌ها

ضدغفتگی‌کننده‌های موضعی

نگهداری و مصرف داروها، قوانین و مقررات مربوط به دارو، کنترل داروهای مخدر

منابع اصلی درس:

1. Katzung And Trevor. **Basic And Clinical Pharmacology**. MC grawHill Lange . Latest Ed

2. Wesley G Clark ,D Craig Brater ,Alice R Johnson. **Goths medical pharmacology**.

Mosby Yearbook. Latest Ed

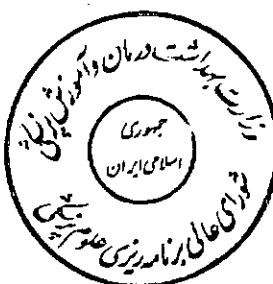
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

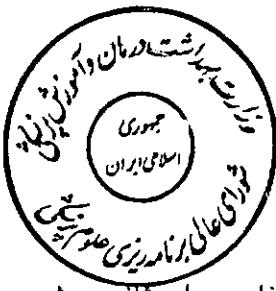

پیش نیاز: آناتومی (۲) کد ۰۲، فیزیولوژی (۲) کد ۰۴

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری-۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی: فرآگیری اصول و روش‌های کمکرسانی به مصدومین در حوادث و فوریت‌ها قبل از انتقال به مراکز درمانی
شرح درس: در این درس دانشجو با اصول و اقدامات کمک‌های اولیه در انواع مصدومیت‌ها و حوادث آشنا شده و
توانایی لازم در برخورد با مصدوم در فوریت‌ها و بحران‌ها، کمک‌رسانی به مصدومین و انجام اقدامات اولیه حمایت
از حیات (Basic Life support) را کسب می‌نماید.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

تعريف کمک‌های اولیه، وضعیت بحرانی و مشخصات فرد امدادگر
تعريف تریاک پیش بیمارستانی و آشنایی با انواع آن

شیوه‌ی برخورد با مصدومین و آشنایی با تجهیزات اولیه مورد استفاده در اورژانس پیش بیمارستانی
اقدامات اولیه در: خفگی، خونریزی، شکستگی و دررفتگی، برق‌گرفتگی، غرق‌شدگی، سوختگی، گرم‌آزادگی و
سرمازدگی، گزش و گازگرفتگی، مسمومیت‌ها، شوک و سنکوب
آشنایی با انواع زخم، پانسمان، بانداز و آتل‌گذاری
حمل مصدوم در فوریت‌ها

اقدامات اولیه حمایت از حیات (BLS) در بالغین، نوزادان، کودکان و زنان باردار و آشنایی با دستگاه دفیبریلاتور
خارجی خودکار (AED)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

عملیات احیاء قلبی ریوی، انواع مانورهای باز کردن راه هوایی، پانسمان، بانداز، آتل‌بندی، حمل مصدوم با کمک مولاژ
و مانکن

منابع اصلی درس:

1. Helen Mary Perdita. **A Textbook of First Aid**. Latest ed
2. Joseph J. Mistovich, Keith J. Karren, Brent Hafen.. **Prehospital Emergency Care**.Latest ed
3. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of anesthesia**. Churchill Livingstone.
Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE برای
آزمون عملی

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ
آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۶۰ درصد و عملی ۲۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت
فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: فوریت های پزشکی ۲

کد درس: ۱۷

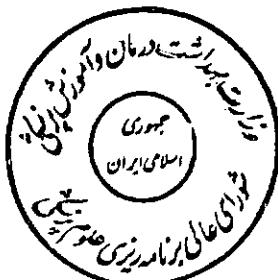
پیش نیاز: فوریت های پزشکی (۱) کد ۱۶ - بیماری های داخلی و جراحی ۲ کد ۲۰

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: فراگیری مهارت های لازم در برخورد اولیه با بیماران مراجعه کننده به بخش اورژانس و کسب توانمندی لازم در انجام احیاء قلبی ریوی و مغزی (CPCR) پیشرفت و به کارگیری تجهیزات و وسایل مربوطه

شرح درس: در این درس دانشجو با اقدامات اورژانسی بیماران در وضعیت بحرانی و حاد در اختلالات سیستم های مختلف بدن آشنا شده و تدابیر لازم در مراقبت از بیماران را فراگرفته و نحوه بکارگیری تجهیزات، وسایل و امکانات در بخش اورژانس را فرمی گیرد.

رئوس مطالب

الف: نظری (۲۶ ساعت)

آشنایی با بخش اورژانس (کارکنان، ساختار، تجهیزات، وسایل و امکانات)

تعريف تریاک بیمارستانی و آشنایی با انواع آن

اورژانس های تنفسی (انسداد راه هوایی فوقانی، تنگی نفس حاد، نارسایی حاد تنفسی، آسم حاد، پنوموتوراکس، هموتوراکس، ترومای قفسه سینه و ...)

اورژانس های قلبی - عروقی (درد حاد قفسه سینه و ایست قلبی، هایپرتانسیون و هایپوتانسیون شدید، آمبولی ریوی و ...)

اورژانس های سیستم عصبی (تروما به سر، سکته مغزی، خونریزی داخل جمجمه ای و ...)

اورژانس های مسمومیت (مسمومیت حاد، مسمومیت با پاراستامول، مسمومیت با سالیسیلات ها)

اورژانس های دستگاه گوارش (درد حاد شکمی، خونریزی از دستگاه گوارش، استفراغ و اسهال شدید و ترومای شکمی)

اورژانس های غدد داخلي (کتواسیدوز دیابتی، بحران هیپرگلیسمی هیپراسمولار، هیپوگلیسمی، بحران تیرو توکسیکوز و کمای میگزدم)

اورژانس های کلیوی (اولیگوری، نارسایی حاد کلیوی، میوگلوبینوری، هموگلوبینوری و هماچوری)

اورژانس های متابولیک (هیپرناترمی، هیپوناترمی، هایپرکالمی، هیپوکالمی و ...)

اورژانس های سوختگی

اورژانس های محیطی (گزیدگی ها، صدمات ناشی از گرما، سرما و غرق شدگی ها)

اورژانس های متفرقه (سندرم سپسیس، واکنش آنافیلاکتوئید، تب و کم خونی حاد)

اقدامات پیشرفتی حمایت از حیات (ACLS) در بالغین، نوزادان، کودکان و زنان باردار و اصول استفاده از دفیریلاتور
ب: عملی (۱۷ ساعت)

عملیات احیای قلبی ریوی پیشرفت بر روی مولاژ و مانکن

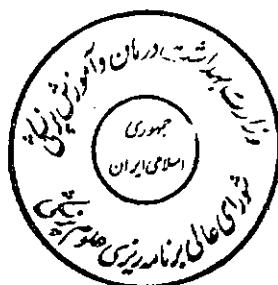
منابع اصلی درس:

1. John Marx, Robert Hockberger, Ron Walls. **Rosen's Emergency Medicine - Concepts and Clinical Practice**. Elsevier. Latest ed.
2. James R. Roberts. **Clinical Procedures in Emergency Medicine for Physician Assistants/Nurse Practitioners**. Elsevier. Latest ed.

3. Vincent J. Markovchick & Peter T. Pons & Katherine A. Bakes & Jennie Buchanan. **Emergency Medicine Secrets**. Elsevier. Latest ed.
4. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.

شیوه‌هی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
 چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE برای آزمون عملی
 حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...
 آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۶۰ درصد و عملی ۱۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل

پیش نیاز : -

تعداد واحد : ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اولیه و برخی از مهارت‌های اولیه‌ی پرستاری از بیمار، و آشنایی با ساختار و مقررات اتاق عمل

شرح درس: در این درس دانشجو ضمن فراگیری مفاهیم کلی سلامت و بیماری، نیازهای اساسی انسان و حقوق بیمار، با اصول اولیه مراقبت از بیمار در بخش و ساختار، مقررات و اصول اولیه کار در اتاق عمل و اصول ضدغوفنی و استریلیزاسیون آشنا شده، چگونگی پذیرش بیمار در بخش، آماده سازی و انتقال وی به اتاق عمل و اصول عمومی مراقبت از بیمار را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب

الف: نظری (۴ ساعت)

تعریف سلامت و بیماری، بهبودی، نیازهای اساسی انسان، ارتباطات و اصول آن، مهارت‌های ارتباطی با بیمار، حقوق بیمار و توجهات روحی و روانی از بیمار

علائم حیاتی: مفاهیم پایه و مرور بر فیزیولوژی و عوامل تاثیرگذار بر روی آنها، وسایل و تجهیزات، انواع روش‌های کنترل و اندازه‌گیری و خطاهای اندازه‌گیری

تعریف دارو، اصول اولیه دارو درمانی و نحوه محاسبات، نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط در دستورات دارویی

آماده سازی و استفاده از داروهای تزریقی (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی)
روش‌های برقراری راه وریدی، وسایل و تجهیزات مربوطه و محاسبه‌ی سرعت تزریق و تنظیم غلظت محلول‌های تزریقی

بخش‌های بستره و اصول اولیه کار در آنها
پرونده‌ی بیمار و اصول ثبت گزارش

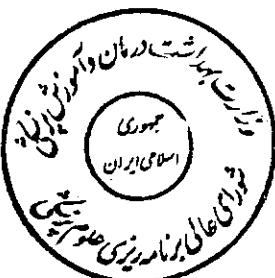
اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل، مراحل بستره و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی
سنداز معده و مثانه
تاریخچه‌ی اتاق عمل

فضای فیزیکی، قوانین و مقررات، وسایل و تجهیزات اتاق عمل، استانداردها و اصول ایمنی و حفاظتی کار تیم جراحی و بیهوشی، اصول روابط حرفه‌ای، رفتار حرفه‌ای و کارگروهی
شیوه‌ی استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل، روش‌های بسته بندی، نگهداری و استفاده از وسایل استریل آشنایی کلی با انواع و طبقه‌بندی اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه

اصول ضدغوفنی و استریلیزاسیون در اتاق عمل
انواع پانسمان و اصول آن

انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و بر عکس و حمل بیمار
تفعیل وضعیت دادن بیمار بر روی تخت و نکات ایمنی

اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی (آسیب‌های فیزیکی و بیماری‌های عفونی)
شرح وظایف کارشناس هوشبری

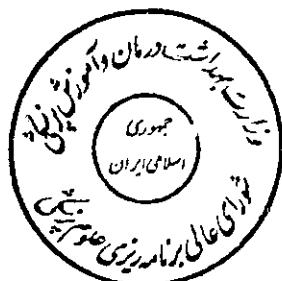
ب: عملی (۱۷ ساعت)

تمرین مطالب تدریس شده در واحد نظری در اتاق مهارت‌های بالینی
منابع اصلی درس:

- 1-Berry and kohn's. **Operating Room technique**.Elsevier. Latest ed.
- 2-Brunner, Lilllian and suddarth, Doris.**Textbook of Medical-Surgical Nursing**.
Lippincott Company. Latest ed.
- 3-Kozier, Barbara; & et al. **Fundamentals of Nursing**. Adison-Weseley. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزیابی OSPE برای
آزمون عملی
حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ
آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۶۰ درصد و عملی ۲۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت
فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : بیماری‌های داخلی و جراحی (۱)

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: اصول پایه داروشناسی کد ۱۵ و هم نیاز با نشانه شناسی و معاینات بالینی کد ۱۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی با عملکرد سیستم‌های مختلف بدن در حالت سلامتی و بیماری و چگونگی ارزیابی، درمان و تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار

شرح درس: در این درس دانشجو قادر خواهد بود مفاهیم سلامتی و بیماری را بیان نموده و با تظاهرات بالینی، روش‌های متدالول تشخیصی و درمان برخی از بیماری‌های شایع سیستم قلب و عروق، تنفس، کلیه و مجاری ادرار، اختلالات آب و الکترولیت‌ها و اختلالات خونی آشنایی شود، تدبیر و تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار با اختلالات زمینه‌ای فوق را فرا گیرد. و آگاهی‌های لازم را کسب نماید.

رئوس مطالب نظری: (۵۱ ساعت)

تعاریف سلامت و بیماری، منشاء و طبقه بندی بیماری‌ها، عوامل موثر در ایجاد بیماری دستگاه تنفسی: مروری بر آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تنفسی، نشانه شناسی و روش‌های معاینه و تشخیص، عفونت‌های شایع تنفسی (پنومونی، آبسه و...)، بیماری‌های انسدادی (COPD، آسم و...)، نارسایی تنفسی، آمبولی ریه و تومورهای ریه

دستگاه قلب و عروق: مروری بر آناتومی و فیزیولوژی، نشانه شناسی و روش‌های معاینه و تشخیص، اصول الکتروفیزیولوژی قلب طبیعی و اختلالات ریتم و هدایت قلبی، بیماری‌های شایع قلبی: تبرماتیسمی، بیماری‌های دریچه ای، نارسائی قلب، بیماری‌های عروق کرونر، افزایش و کاهش فشارخون، بیماری‌های وریدی و شریانی (ترمبوفلیت، آمبولی، DIC، DVT)، بیماری‌های قلبی مادرزادی، اورژانس‌های جراحی قلب و...، کلیه و آب و الکترولیت‌ها: مروری بر آناتومی و فیزیولوژی کلیه و مجاری ادرار، نشانه شناسی و روش‌های معاینه و تشخیص بیماری‌های شایع سیستم ادراری: نارسائی کلیه، اورمی، تومورها، سنگ‌ها، اورژانس‌های کلیه و...، بیماری‌های خون و سیستم لنفاوی: تقسیم بندی کم خونی، نشانه شناسی بیماری‌های خونی، مکانیسم‌های جبرانی بدن در کم خونی، بیماری‌های شایع سیستم خون ساز و لنفاوی، آنمی‌ها، تالاسمی، هموستانز و خونریزی در جراحی و بررسی بیمار از نظر خونریزی و انعقاد خون

منابع اصلی درس:

1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of anesthesia**. Churchill Livingstone.
2. Latest ed.
3. Robert K. Stoelting; et al. **Anesthesia And Co-Existing Disease**. Saunders/elsevier. Latest ed.
4. Nagelhout J. and et al. **Hand book of Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
5. Thomas E Andreoli and et all **Cecil Essentials of Medicine**. Elsevier. Latest ed

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

نام درس: بیماری‌های داخلی و جراحی (۲)

پیش نیاز: بیماری‌های داخلی و جراحی (۱) کد ۱۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی با اصول طب داخلی و جراحی در ارتباط با بیماری‌های سیستم مغز و اعصاب، کبد و مجاری صفراء، تغذیه‌ای، غدد درون ریزن، عفونی، کودکان، زنان، سالمدان و سرطان درجهت شناخت و درک بهتر روش‌های مراقبت از بیمار

شرح درس: در این درس دانشجو ضمن فراگیری مفاهیم سلامتی و بیماری در ارتباط با سیستم‌های مورد اشاره، تظاهرات بالینی، روش‌های متدالوں تشخیص و درمان بیمارهای شایع سیستم مغز و اعصاب، بیمارهای کبد و مجاری صفراء، بیماری‌های تغذیه‌ای و بیماری‌های غدد درون ریزن و عفونی، بیماری‌های توان با حاملگی، بیماری‌های شایع روانی، کودکان، زنان، سالمدان و سرطان آشنا شده، تابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیماران با اختلالات زمینه‌ای فوق را فرا می‌گیرد.

رؤوس مطالب نظری: (۳۴ ساعت)

بیماری‌های سیستم عصبی: نشانه شناسی و روش‌های معاینه و تشخیص بیماری‌های شایع سیستم عصبی، ضایعات عروقی مغز، ضایعات فضای‌گیر مغز، افزایش فشار داخل جمجمه، ضربه‌های جمجمه و خونریزی‌های مغزی، تومورها، انواع صرع، بیماری‌های مخچه، فیزیوپاتولوژی اعصاب محیطی و نخاع، آسیب‌های نخاعی، انواع میوپاتی و بیماری‌های صفحه محرکه، مالتیپل اسکلاروزیس و...

بیماری‌های کبد و مجاری صفراء: هپاتیت حاد، هپاتیت ویروسی «سیروز کبدی»، نارسائی حاد کبدی، پیوند کبد و بیماری‌های شایع صفراء

بیماری‌های غدد مترشحه داخلی (دیابت، تیروئید و...) بیماری‌های سیستم گوارش: بیماری‌های شایع مری، فتق هیاتال، زخم پیتیک، بیماری‌های شایع التهابی روده، پانکراتیت حاد و مزمن، خونریزی گوارشی، آپاندیسیت و پریتونیت بیماری‌های تغذیه‌ای: چاقی، سوء تغذیه و کمبود ویتامین‌ها، پورفیری‌ها، نقرس، اختلالات متابولیسم کربوهیدرات و آمینو اسید

سرطان: سرطان‌های شایع در بخش‌های بالینی از جمله سرطان ریه، پستان، لوسومی و پیوند مغز استخوان
بیماری‌های کودکان و نوزادان (بیماری‌های مادرزادی و...)

بیماری‌های سالمدان

بیماری‌های روانی

بیماری‌های اسکلتی و عضلانی (میاستنی گراویس و گیلن‌باره)

سیستم اسکلتی: شکستگی‌ها و دررفتگی‌ها، علائم و عوارض آنها، عفونت‌های شایع استخوانی و مفصلی، نرمی استخوان و استتوپرورز

گوش و حلق و بینی: نشانه شناسی و روش‌های معاینه و تشخیص، انسداد راه هوایی فوکانی، تومورها، عفونت‌ها و اورژانس‌های جراحی

چشم: عوارض بیماری‌های عمومی بر روی چشم (دیابت، فشارخون، بیماری‌های عفونی و صدمات مغزی)، اورژانس‌های جراحی چشم

(آسیب قرنیه، صدمات نفوذی چشم و...)

عفونی: تب، کنترل دمای بدن، مکانیسم‌های دفاعی بدن در عفونت‌ها، شوک عفونی، بیماری‌های شایع عفونی در بخش ICU و راه‌های انتقال، درمان و پیشگیری از آن‌ها

تغذیه : اختلالات ناشی از تغذیه و تغذیه کامل وریدی (TPN)
مروری بر انواع و طبقه‌بندی اعمال جراحی
روش‌های تشخیصی و بررسی بیماری‌های جراحی، عوارض احتمالی اعمال جراحی و مراقبت‌های کلی قبل و بعد از عمل جراحی

آشنایی با اعمال جراحی رایج دستگاه‌های مختلف بدن : جراحی‌های شایع سیستم تنفسی، قلب و عروق، گوارش، ادراری - تناسلی، اعصاب، غدد داخلی، اسکلتی و عضلانی، چشم، گوش و حلق و بینی، زنان و زایمان، جراحی‌های شایع در کودکان، ترومما

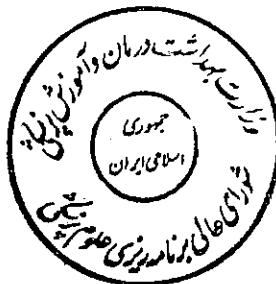
منابع اصلی درس:

1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.
2. Robert K. Stoelting; et al. **Anesthesia And Co-Existing Disease**. Saunders/elsevier. Latest ed.
3. Nagelhout J. and et al. **Hand book of Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
4. Thomas E Andreoli and et all **Cecil Essentials of Medicine**. Elsevier. Latest ed

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:
چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...
آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس: خون شناسی و بانک خون

پیش نیاز: فیزیولوژی(۲) کد ۰۴

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: آشنایی با خون و مشتقات آن، جمع آوری و نگهداری از خون و فراورده‌های آن، مراقبت و تمهیدات لازم از بیمار در زمان تزریق خون و بروز عوارض احتمالی آن

شرح درس: در این درس دانشجو با ترکیبات خون و اجزاء تشکیل دهنده آن، بیماری‌های خونی، اهمیت تزریق خون و فراورده‌های آن، روش‌های تهیه و نگهداری آن آشنا شده، تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار در طی تزریق و بروز عوارض احتمالی به دنبال تزریق خون و فراورده‌های آن را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر فیزیولوژی خون

مروری بر اختلالات گلbul قرمz خون (تعریف کم خونی و انواع آن مثل کم خونی آپلاستیک، فقر آهن، مگالوبلاستیک، آنمی داسی شکل، تالاسمی و...)

مروری بر اختلالات گلbul سفید خون (کوبنی، لکوسیتوز، لوسمی و....)

اختلالات انعقادی و پلاکتی (ترمبوسیتوپنی، انعقاد منتشر داخل عروقی، هموفیلی، کمبود ویتامین K و...) استانداردهای اهدای خون

خون و فراوردهای خونی (خون کامل، گلbul قرمz متراکم، پلاکت، پلاسمای تازه منجمد شده (FFP) آلبومین، کرایوپرسی پیتیت و...)

شرایط مناسب نگهداری خون و فراورده‌های آن

حدوده زمانی مناسب برای تزریق خون و فراورده‌های آن

گرم کردن خون

روش نمونه‌گیری خون برای آزمایش کراس مج و ذخیره خون
تست‌های سازگاری

مراقبت‌های پیش از تزریق خون

مراقبت از بیمار طی تزریق خون

عوارض انتقال خون (واکنش تب زا غیرهمولیک، همولیک حاد، آلرژیک، افزایش حجم خون در گردش و آلوگی باکتریایی)

اقدامات بالینی در صورت بروز واکنش ناشی از تزریق خون و فراورده‌های آن

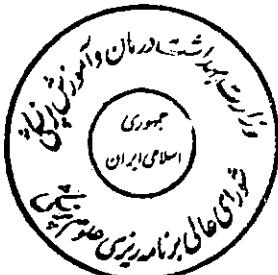
آشنایی با تست‌های رایج تشخیصی در خون شناسی: شمارش کامل خون (CBC)، تست‌های انعقادی و....)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

تعیین گروه خون و RH

روش نمونه‌گیری خون برای آزمایش کراس مج و سایر آزمایشات رایج
تست‌های سازگاری

مشاهده‌ی تست‌های رایج آزمایشگاهی: شمارش کامل خون (CBC)، تست‌های انعقادی و....

منابع اصلی درس:

- 1- Rudman. Sally V. **Textbook of Blood Banking and Transfusion Medicine**. Saunders. Latest ed.
- 2- Denise M. Harmening. **Modern Blood Banking and Transfusion practices**. F.A.Davis Company. Latest ed.
- 3- L.D. pet Z,S.N. Swisher. **Clinical Practice of Transfusion Medicine**. Churchill Livingstone.Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره ، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

نام درس: اخلاق حرفه ای

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول اخلاقی، قوانین، مقررات و استانداردها در ارائه خدمات مربوط به رشته‌ی هوشبری

شرح درس: در این درس دانشجو با تاریخچه‌ی و کلیات مربوط به اصول اخلاق پزشکی، حقوق بیمار، استانداردهای مراقبتی و مجموعه قوانین انتظامی در رابطه با قصور حرفه‌ای آشنا شده و قادر خواهد بود از آموخته‌های خود در ارتباط با وظایف حرفه‌ای استفاده نماید.

رئوس مطالب نظری: (۱۷ ساعت)

کلیات اخلاق پزشکی و ضرورت آن

تاریخچه اخلاق پزشکی

اخلاق پزشکی در ایران و جهان

مروری بر حقوق بیمار

استانداردها در ارائه خدمات هوشبری

قوانین پزشکی و قصور حرفه‌ای

آیین‌نامه‌های انتظامی و مجازات‌های اسلامی

مسائل اخلاقی در ارتباط با مرگ

مروری بر اصول اخلاقی در تحقیقات

منابع اصلی درس:

طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

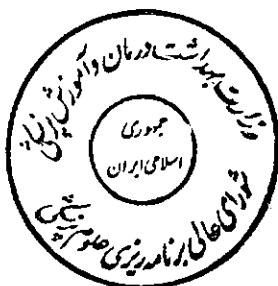
برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰

درصد نمره

نام درس: زبان تخصصی

پیش نیاز: واژه‌شناسی پزشکی کد ۱۰ و زبان عمومی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: ارتقاء توانائی دانشجویان در مطالعه، درک مفاهیم، تهیه‌ی چکیده از متون تخصصی پزشکی، بویژه هوشبری

شرح درس: در این درس دانشجو قادر خواهد بود از متون علمی مربوط به رشته‌ی هوشبری به زبان انگلیسی درجهت درک بهتر مفاهیم استفاده نماید و همچنین تغییر به صحبت، مکالمه و ترجمه مطالب شود.

رئوس مطالب نظری: (۵۱ ساعت)

مروری بر واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی با تاکید بر اصطلاحات مربوط به زمینه‌ی هوشبری

خواندن و درک مفاهیم متون علمی در زمینه‌ی هوشبری

آشنایی با اصول ترجمه متون تخصصی هوشبری

نوشتن صحیح لغات و اصطلاحات پزشکی

مهارت خلاصه نویسی و چکیده نویسی از متون علمی بویژه در زمینه‌ی بیهوشی

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

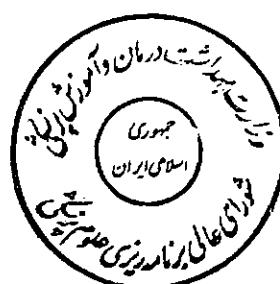
برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

نام درس : مدیریت در بیهوشی

پیش نیاز :

تعداد واحد : ۱ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آشنایی دانشجو با نظریه‌ها، وظایف مدیریتی و علوم رفتاری در مدیریت و انطباق آن با سازمان‌ها و تشکیلات بهداشتی و درمانی بویژه بخش بیهوشی

شرح درس : در این درس دانشجو با شیوه‌های علوم رفتاری در مدیریت و وظایف مدیریتی در نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی آشنا شده، نحوه اداره کردن و دائره فعالیتی بخش بیهوشی، برنامه‌ریزی جهت بیماران و کارکنان و ارتباط با سایر تیم‌های درمانی و اداری را فرا می‌گیرد.

رؤوس مطالب نظری: (۱۷ ساعت)

تعریف سازمان، انواع سازمان، تعریف مدیریت و اهمیت آن، سطوح مدیران، مهارت‌های مدیر، نقش مدیران (برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، نظارت و کنترل، ایجاد انگیزش و تصمیم‌گیری)

نوآوری و خلاقیت در سازمان : تعریف خلاقیت و نوآوری و اهمیت آن

اصول حاکم بر ارائه‌ی خدمات سلامت : عدالت، هماهنگی بین بخشی، مشارکت جامعه، تکنولوژی مناسب برنامه‌ریزی بهداشت درمان : ارتباط برنامه‌ریزی بهداشت با سایر دانش‌ها و فن‌ها، ارزیابی برنامه‌ریزی بهداشت و درمان ، شاخص‌های مهم سلامت جامعه

نظام ارائه‌ی خدمات بهداشتی درمانی: انواع نظام‌های ارائه‌ی خدمات، ویژگی‌های سیستم تعامل همگانی بیمه‌ها آشنایی با ساختار تشکیلاتی بیمارستان

مدیریت اتاق عمل و بیهوشی : مدیریت بیهوشی، تأیید و صدور گواهی بالینی، آیین نامه و دستور العمل‌ها، رضایت-نامه، اصول نگارش گزارش و انواع آن

مروری بر شرح وظایف اعضای تیم بیهوشی و جراحی

آشنایی با مدیریت داده‌های سیستم

سیستم‌های مستند سازی اطلاعات بیمار

ارتقاء مداوم کیفی

مدیریت خطردر اتاق عمل

مروری بر خطاهای پزشکی و راههای مقابله با آنها

کنترل اشتباہات بیهوشی

مروری بر شرح وظایف کارکنان هوشبری و دانشجویان

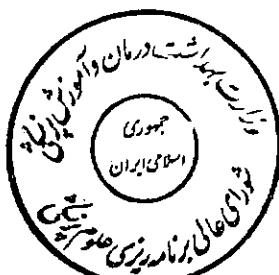
خطر عفونت، خطرات روحی و روانی ناشی از کار

منابع اصلی درس: طبق نظر استاد مربوطه

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو: برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۲۵

نام درس: تجهیزات بیهودشی

پیش نیاز: فیزیک پزشکی کد ۲۶ و هم نیاز با بیهودشی (۱) کد

تعداد واحد: ۲ واحد نظری - ۱/۵ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: شناخت تجهیزات بیهودشی و فرآگیری طرز کار، نگهداری و کسب اطمینان از کاربرد آنها

شرح درس: دراین درس دانشجو با ساختمان و عملکرد تجهیزات رایج در بخش بیهودشی آشنا شده و بر اساس استانداردهای متدالو،

بکارگیری، آماده سازی، نگهداری و اینمنی دستگاه های مربوطه را فرا می گیرد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- مروری بر گازهای طبی، منابع گازهای هوشبری (سیلندرهای طبی، شبکه توزیع مرکزی) و نکات اینمنی اخطرار دهنده ها، تنظیم کننده های فشار.

- ماشین بیهودشی: اجزای اصلی ماشین بیهودشی (وروودی خط لوله بیمارستان برای گازهای فشرده، دریچه های اینمنی، جریان سنج ها (فلومتر)، تبخیرکننده و انواع آن، آنالیزور اکسیژن و اسپیرومتر)

- سیستم های جذب کننده دی اکسید کربن

- تهویه دهنده مکانیکی (وتیلاتور)، اجراء آن، تنظیم اولیه ونتیلاتور ماشین بیهودشی

- سیستم های بیهودشی: بان، نیمه بان، نیمه بسته و بسته (تعریف، انواع و کاربرد بالینی آنها)

- دریچه های یک طرفه، دریچه های محدود کننده فشار قابل تنظیم (APL)

- لوله خرطومی

- کیسه ذخیره

- چک کردن ماشین بیهودشی و عملکرد سیستم حلقوی، بازبین دوره ای وسایل بیهودشی

- مرطوب سازهای راه هوایی و اهمیت آن

- دستگاه ساکشن و ضمائم آن

- فیبروپتیک های قابل انعطاف

- دستگاه های پایش: دستگاه پالس اکسی متري، دستگاه کاپنوگراف و مانیتورینگ مدام قلبی

- دستگاه انفوژیون و کاربرد آن

- دستگاه دفیبریلانور

- دستگاه های جدید بیهودشی

- توصیه های ASA برای فرایند کنترل قبل از بیهودشی

ب: عملی (۱۷ ساعت)

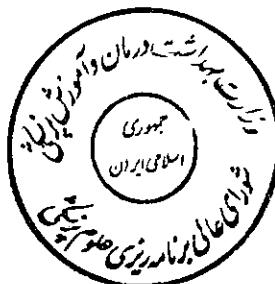
تمرین مطالب تدریس شده در واحد نظری و کار با تجهیزات در محل اتاق مهارت های بالینی (skills lab) یا بخش تجهیزات پزشکی

منابع اصلی درس:

- 1- John TB Moyle, Andrew Davey . **Anesthetic Equipment**. WBSaunders Ltd, Latest ed
- 2- Robert K. Stoelting, Ronald D.Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed
- 3- Nagelhout J. and zaglaniczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزشیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ... برای آزمون نظری و استفاده از روش ارزشیابی OSPE برای آزمون عملی حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۵۵ درصد و عملی ۱۵ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : بیهوشی (۱)

کد درس: ۲۶

پیش نیاز: مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل کد ۱۸ و هم نیاز با تجهیزات بیهوشی کد ۲۵

تعداد واحد: ۴ واحد (۳ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی: آشنائی با اصول بیهوشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای، سازمان تشکیلاتی، تجهیزات، وسایل و امکانات

شرح درس: در این درس دانشجو با اصول پایه بیهوشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای آشنا شده مراحل پذیرش و انتقال بیمار به اتاق عمل و ریکاوری، روش‌ها و نحوه اداره راههای هوایی بیمار و چگونگی آماده‌سازی بیمار و

اصول پایش سیستم‌های مختلف بدن را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۱۵ ساعت)

تاریخچه‌ی بیهوشی، سازمان تشکیلاتی و دایره‌ی فعالیتی بیهوشی، اصول کلی پذیرش بیمار در بخش بیهوشی و اهمیت آماده‌سازی بیمار قبل از عمل، تنظیم پرونده بیمار

پیش‌درمانی در بزرگسالان و اطفال

اصول پایه بیهوشی عمومی، بی‌حسی ناحیه‌ای و بی‌دردی (اشاره‌ای بر تئوری‌های بیهوشی، اثرات هوشبرهای استنشاقی بر روی تهווیه ریوی، گردش خون و...، هوشبرهای وریدی، بی‌حس‌کننده‌های موضعی و شلکننده‌های عضلانی)

ارزیابی بیمار قبل از بیهوشی و تعیین ریسک بیهوشی

آماده‌سازی ماشین و سیستم‌های بیهوشی و نگهداری از آن‌ها

مقدمات اکسیژن درمانی، وسایل و تجهیزات مربوطه

وضعیت‌های قرارگیری بیمار در طی بیهوشی، عوارض و تدبیر لازم

ارزیابی و روش‌های اداره راههای هوایی بیمار، تجهیزات، امکانات، مراقبت و عوارض مربوطه

مفهوم پایش در بیهوشی و اصول به کارگیری پایش‌های استاندارد

نحوه آماده‌سازی بیمار، وسایل، تجهیزات و امکانات مورد نیاز در بیهوشی بیماران در اعمال جراحی انتخابی و اورژانس

آشنایی پایه با بخش مراقبت‌های پس از بیهوشی، اصول کلی انتقال، پذیرش، مراقبت و ترخیص بیمار از آن

برگه‌های بیهوشی و تکمیل آنها

ب: عملی (۳۴ ساعت)

آماده‌سازی و ارزیابی بیمار

آماده‌سازی، کنترل و کار با ماشین بیهوشی و سیستم‌های تنفسی

اداره راه هوایی بر روی مانکن‌های آموزشی

وضعیت‌های قرارگیری بیمار بر روی تخت عمل، تکمیل برگه‌های بیهوشی

پذیرش و ترخیص بیمار با تأکید بر مهارت‌های ارتباطی پایه و پیشرفته

منابع اصلی درس:

1. Robert K. Stoelting, Ronald D.Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.
2. Nagelhout J. and zaglaniczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
3. Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.
4. Robert K. Stoelting; et al **Anesthesia And Co-Existing Disease**. Saunders/elsevier. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰

درصد نمره

نام درس: بیهودشی (۲)

پیش نیاز: بیهودشی (۱) کد ۲۶

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: فراگیری روش‌های بیهودشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای، آماده‌سازی بیمار، روش‌های پایش سیستم‌های مختلف بدن، عوارض در بیهودشی، مراقبت از بیمار در مراحل قبل، طی و بعد از بیهودشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای شرح درس: در این درس دانشجو با روش‌ها و نحوه‌ی آماده‌سازی بیمار جهت بیهودشی عمومی، بی‌حسی ناحیه‌ای و بلوک‌های اعصاب محیطی آشنا شده، چگونگی پایش سیستم‌های مختلف بدن و مراقبت از بیمار در مراحل مختلف قبل، طی و بعد از بیهودشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای را فرمایگیرد.

رؤوس مطالب: نظری (۵۱ ساعت)

مروری بر ارزیابی و آماده‌سازی بیمار برای بیهودشی

انتخاب روش بیهودشی مناسب

بیهودشی عمومی (استنشاقی، متعادل، بیهودشی کامل داخل وریدی و...)

آماده‌سازی بیمار برای القاء بیهودشی

آماده‌سازی ماشین و تجهیزات لازم با توجه به روش بیهودشی

اصول القاء، نگهداری و هوش‌آوری بیمار، مراقبت‌ها و عوارض مربوطه

چگونگی پایش غیر تهاجمی سیستم‌های مختلف بدن (کاپنوگرافی، پالس اکسی متري و...)

کلیات مایع درمانی در بیهودشی

انتقال خون و مشتقات آن، عوارض احتمالی و مراقبت‌های لازم، آشنایی با تکنیک‌های Hemodilution

اتوترانسفوزیون و...، حفاظت از خون و انتقال خون حجیم

بی‌حسی‌های ناحیه‌ای، داروها، وسایل و امکانات مورد نیاز، مراقبت‌ها و عوارض مربوطه

بلوک‌های اعصاب محیطی، داروها، وسایل و امکانات مورد نیاز، مراقبت‌ها و عوارض مربوطه

بیهودشی ترکیبی و هیپوتانسیون کنترله

اداره راههایی مشکل، وسایل، تجهیزات، مراقبت‌ها و عوارض مربوطه

منابع اصلی درس:

1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed .
2. Nagelhout J. and Zaglaniczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
3. Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.
4. Robert K. Stoelting; et al **Anesthesia And Co-Existing Disease**. Saunders/elsevier. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزشیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره ، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره ، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

هدف کلی: آشنایی و فراگیری بیماری‌های همراه بیماران تحت بیهودشی، تدابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیمار، روش‌های بیهودشی در جراحی‌های عمومی، زنان و مامایی، جراحی‌های سرپایی و بیهودشی‌های خارج از اتاق عمل و کسب توانمندی لازم در مراقبت از بیمار در مراحل مختلف بیهودشی و بی‌حسی‌ناحیه‌ای

شرح درس: در این درس دانشجو با برخی از بیماری‌های شایع همراه از جمله بیماری‌های قلبی و عروقی، بیماری‌های سیستم تنفسی، بیماری‌های سیستم اعصاب مرکزی و محیطی و عوارض احتمالی آن‌ها آشنا شده و روش‌های بیهودشی در جراحی‌های عمومی، زنان و مامایی و جراحی‌های سرپایی و بیهودشی‌های خارج از اتاق عمل، وسائل و امکانات مورد نیاز، تدابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیماران در مراحل مختلف (قبل، طی و بعداز بیهودشی) را در بیهودشی عمومی و بی‌حسی‌ناحیه‌ای فراموش نگیرد.

رؤوس مطالب: نظری (۵۱ ساعت)

مروری بر کلیات بیهودشی عمومی و بی‌حسی‌ناحیه‌ای

بیهودشی و بیماری‌های همراه، عوارض و تمهدات لازم:

بیماری‌های قلبی و عروقی (فشار خون غیرطبیعی، بیماری عروق کرونر، بیماری‌های دریچه‌ای، نارسایی قلبی و...)

دیس‌ریتمی‌های شایع حین بیهودشی (برادی کاردی، تاکی آریتمی‌ها، اکتوپی بطنی و...)، تدابیر و تمهدات لازم

ایست قلبی در بیهودشی و اقدامات احیا

بیماری‌های سیستم تنفسی و بیماری‌های محدود کننده‌ی ریوی (آسم، بیماری انسدادی مزمن ریوی، عفونت‌های راه هوایی، سل و...)

بیماری‌های سیستم اعصاب مرکزی، محیطی و سیستم عصبی-عضلانی (عقب ماندگی ذهنی، میاستنی‌گراویس، مولتیپل اسکلروز و...)

بیماری‌های شایع کبدی (هپاتیت، سیروز و...)، کلیوی (نارسایی، سنگ و...)، غدد درون‌ریز (دیابت، کم کاری و پرکاری تیروئید و...). بیماری‌های خونی (آنمی، لوسمی و...). بیماری‌های متابولیک و تغذیه‌ای (چاقی مفرط، کاشکسی و...)

سندرم نقص ایمنی اکتسابی، سرطان، آرتربیت روماتوئید و...

بیهودشی در جراحی‌های مختلف، روش‌ها، عوارض و تمهدات لازم:

بیهودشی در جراحی‌های عمومی

بیهودشی در جراحی‌های ارتوپدی

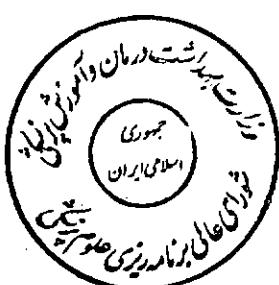
بیهودشی در زنان و مامایی

بیهودشی در جراحی‌های سرپایی

بیهودشی در اعمال تشخیصی، درمانی و جراحی خارج از اتاق عمل

منابع اصلی درس:

- 1-Robert K. Stoelting, Ronald D.Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone.Latest ed.
- 2-Robert K. Stoelting,Stephen F.Dierdorf.**anesthesia and co-existing disease**.Latest ed.
- 3-Nagelhout J. and zaglaniczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
- 4-Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

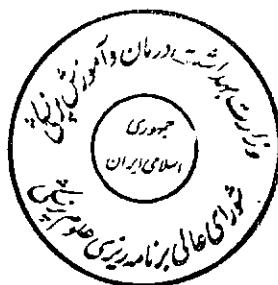
برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰

درصد نمره

نام درس : بیهودشی (۴)

پیش نیاز : بیهودشی (۳) کد ۲۸

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آشنایی دانشجو با روش های بیهودشی در سیستم های گوناگون، اورژانس، تروما و دیگر جراحی های تخصصی و فوق تخصصی و کسب توانمندی لازم در مراقبت مطلوب از بیمار شرح درس : در این درس دانشجو با روش های آماده سازی و مراقبت از بیمار جهت انجام بیهودشی عمومی، بی حسی ناحیه ای و بکار گیری روش های مختلف در بیهودش ساختن، نگهداری و هوش آوردن بیماران در سیستم های گوناگون، اورژانس، تروما و ... و سایر جراحی های تخصصی و فوق تخصصی آشنا شده، توانایی لازم در مراقبت مطلوب از این بیماران را کسب می نماید.

رئوس مطالب :

نظری (۵۱ ساعت)

بیهودشی در جراحی های تخصصی، روش ها، عوارض و تمهیدات لازم:

بیهودشی در جراحی قلب

بیهودشی در جراحی توراکس

بیهودشی در جراحی مغز و اعصاب

بیهودشی در جراحی چشم، گوش - حلق و بینی

بیهودشی در جراحی پلاستیک، فک و صورت

بیهودشی در جراحی کلیه و مجرای ادراری - تناسلی

بیهودشی در جراحی لپاروسکوپی

بیهودشی در اطفال

بیهودشی در سالمندان

بیهودشی در پیوند اعضاء

بیهودشی در بیماران اورژانس

بیهودشی در تروما

بیهودشی در سوتگی

روش های نوین در بیهودشی

منابع اصلی درس:

1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.
2. Nagelhout J. and Zaglanczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.
3. Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.
4. Robert K. Stoelting, Stephen F. Dierdorf. **Anesthesia and co-existing disease**. Latest ed.

شیوه هی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جور کردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

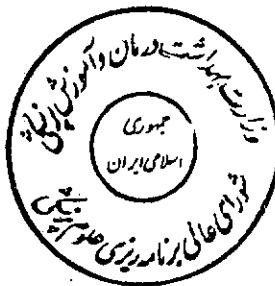
نام درس : مراقبت های پس از بیهوشی

پیش نیاز: بیهوشی (۱) کد ۲۶

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

کد درس: ۴۰

هدف کلی : فراغیری اصول کلی کار و اداره بخش مراقبت های پس از بیهوشی و مراقبت از بیماران بستری در واحد مراقبت های پس از بیهوشی، پایش و گزارش عوارض احتمالی پس از عمل جراحی

شرح درس : در این درس دانشجو با ساختار، وسائل، تجهیزات، استانداردها و نحوه اداره واحد مراقبت های پس از بیهوشی آشنایی شود و مراقبت مطلوب از بیماران بستری که نیازمند توجهات ویژه هستند را فرمی گیرد همچنین قادر خواهد بود عوارض احتمالی پس از عمل جراحی را درک نموده، در جهت پیشگیری، گزارش صحیح و کمک به درمان آن ها تحت نظارت متخصص بیهوشی اقدام نماید.

رئوس مطالب :

(نظری ۳۴ ساعت)

تاریخچه و تعریف واحد مراقبت های پس از بیهوشی (PACU)، مکان، وسائل، تجهیزات، استانداردها، کارکنان چگونگی پذیرش بیمار و حمل و نقل بیمار

مانیتورینگ های بیمار در طی ریکاوری، نحوه اداره واحد مراقبت های پس از بیهوشی

عوارض پس از عمل جراحی :

عوارض تنفسی (انسداد راه های هوایی فوکانی، هیپوکسمی، هیپوونتیلاسیون، آسپیراسیون و...) عوارض گردش

خون (کاهش و افزایش فشارخون، بی نظمی های قلبی و...)، عوارض کلیوی، اختلالات خونریزی دهنده، تغییرات

درجه حرارت بدن و لرز پس از عمل، تحویک پذیری، بیقراری، درد، تاخیر در بیداری، تهوع و استفراغ

روش های اکسیژن رسانی، مرطوب سازی گاز های استنشاقی و آثروسی درمانی

تدابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیماران در طی ریکاوری

تمهدات لازم در ریکاوری اعمال جراحی تخصصی (قلب و عروق، توراکس، اعصاب، جراحی های پیوند و...)

چگونگی ثبت و گزارش اطلاعات بیماران

شرایط و معیارهای لازم برای ترجیح بیمار

ریکاوری بیماران سرپائی و تدبیر لازم جهت ترجیح به منزل

منابع اصلی درس :

1- Robert K.Stoelting .Ronald D.Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.

2-Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.

3- Richard D. & et al. **Respiratory care Equipment**. Lippincott . Latest ed.

4- A.R. Aitkenhead ,G.Smith . **Textbook of Anesthesia** . Churchill livingstone. Latest ed.

شیوه های ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ و...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره ، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره ، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس

۱۰ درصد نمره

نام درس: اصول مراقبت های ویژه

پیش نیاز: اصول پایه دارو شناسی کد ۱۵- بیماری های داخلی - جراحی (۲) کد ۲۰

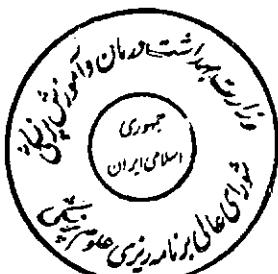
تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با روش های نوین تشخیصی و درمانی بیماران بستری در واحد مراقبت های ویژه و فرآگیری مراقبت از بیماران بدهال و نحوه بکارگیری تجهیزات، وسایل و امکانات موجود در بخش شرح درس: در این درس دانشجو با تشکیلات، استانداردها، قوانین، نحوه اداره و روش های تشخیصی و درمانی در بخش مراقبت های ویژه آشنا شده و تدبیر لازم در مراقبت از بیماران بدهال با اختلالات سیستم های مختلف بدن که نیازمند توجهات ویژه هستند و نگهداری تجهیزات و وسایل بخش را فرا می گیرد.

رؤوس مطالب نظری: (۵۱ ساعت)

- تاریخچه مراقبت های ویژه، تعریف واحد مراقبت های ویژه و انواع آن
- مکان، امکانات و تجهیزات، کارکنان، استانداردها و خطی مشی های بخش مراقبت های ویژه
- انواع مانیتورینگ های همو دینامیک و تنفسی در بخش مراقبت های ویژه (سوان گنز، کاتتر ورید داخل مرکزی و...)
- مراقبت از راه های هوایی بیماران، موارد استفاده از لوله داخل تراشه و تراکثوستومی در بخش مراقبت های ویژه، اصول صحیح تخلیه ترشحات راه های هوایی و ...
- مروری بر وسایل و روش های مختلف اکسیژن رسانی و آئروسل تراپی
- اصول تهویه مکانیکی: تعریف، طبقه بندی، کاربرد، مدها، تنظیمات اولیه، تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار تحت تهویه مکانیکی، عوارض و روش های جداسازی بیمار از دستگاه اختلالات درجه حرارت بدن
- اختلالات اسید و باز، اصول نمونه گیری شریانی و تفسیر گاز های خون شریانی
- آشنایی کلی با رادیوگرافی ساده قفسه سینه
- اصول کلی مراقبت از بیماران در بخش مراقبت ویژه: مراقبت های روانی، اختلالات خواب، پیشگیری از زخم بسته، ترومبوуз ورید های عمقی، کنترل عفونت و مراقبت های تسکینی
- اصول مراقبت از بیماران با اختلالات سیستم تنفسی (آسم، پنومونی، سندرم دیسترس حاد تنفسی، بیماری انسدادی مزمن ریوی و ...)
- اصول مراقبت از بیماران با اختلالات سیستم قلبی - عروقی (آریتمی های شایع قلبی، نارسایی قلبی، ضربان ساز ها و ...)
- اصول مراقبت از بیماران با اختلالات سیستم اعصاب مرکزی و آشنایی با سیتم های ارزیابی سطح هوشیاری (سکته مغزی، خونریزی های داخل مغزی، ترومما و ...)
- اصول مراقبت از بیماران با اختلالات سیستم کلیوی، مجاری ادراری، پانکراتیت حاد، نارسایی کبد و عفونت های شکمی در بخش مراقبت های ویژه
- اختلالات شایع آب و الکترولیت ها و انواع محلول های تزریقی در بخش مراقبت های ویژه
- فیزیوتراپی تنفس و اندام ها
- اصول کنترل درد، آرامبخشی و سیستم های امتیازدهی در بخش مراقبت های ویژه
- داروهای رایج در بخش مراقبت های ویژه، تداخلات دارویی و عوارض
- تغذیه در واحد مراقبت های ویژه

- مراقبت‌های ویژه نوزادان
- مراقبت‌های ویژه سالمدان
- اصول اخلاقی (مسئله پایان حیات، رازداری و ...)

منابع اصلی درس:

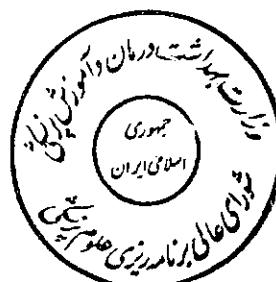
- 1- Paul Marino. The ICU book. Wolters Kluwer Health. Latest ed.
- 2- Nancy H. Diepenbrock. Quick Reference to Critical Care. Wolters Kluwer Health .Latest ed.
- 3- Nancy H. Diepenbrock. Respiratory care Equipment. Wolters Kluwer Health. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

کد درس: ۳۲

نام درس: مدیریت درد

پیش نیاز: بیهوشی (۴) کد ۲۹

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی با اصول و روش‌های کنترل درد حاد، سرویس کنترل درد، تدابیر و تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار

شرح درس: در این درس دانشجو ضمن آشنایی با اصول و روش‌های کنترل درد حاد در گروه‌های مختلف سنی، وسایل، امکانات، تجهیزات و داروهای مورد مصرف در سرویس کنترل درد، همچنین تدابیر و تمهیدات لازم در آماده سازی بیمار و امکانات مورد نیاز، اصول مراقبت از بیمار در مراحل مختلف انجام روش‌های کنترل درد تحت نظارت متخصص بیهوشی را فرمی‌گیرد.

رئوس مطالب نظری: (۳۴ ساعت)

مروری بر فیزیولوژی درد و راههای انتقال و ادرارک درد
پاتوفیزیولوژی درد

مروری بر داروهای ضد درد (ضد دردهای غیراستروئیدی، داروهای مخدر و...) روش‌های تجویز، عوارض و مراقبت‌های لازم

روش‌های مختلف کنترل درد حاد و مزمن: انواع روش‌های بی‌دردی اپیدورال و اسپاینال، بلوک‌های عصبی محیطی، تحریک الکتریکی عصبی از طریق جلدی (TENS)، Patient Controlled Analgesia، ...
کنترل درد حاد و مزمن در اطفال

سرویس کنترل درد (وسایل، تجهیزات، استانداردها، روش‌های مورد استفاده، نحوه پذیرش و ترجیح و مراقبت‌های قبل، طی و پس از انجام روش‌های کنترل درد و...)
تازه‌های کنترل درد

منابع اصلی درس:

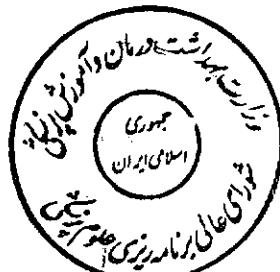
1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone .Latest ed .
- 2-Stephen E Abraham, **The Pain Clinic Manual**, . Latest Ed .
3. Nagelhout J. and zagłaniczny k. **Nurse Anesthesia**. Saunders/elsevier. Latest ed.
- 4.Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

نام درس : داروشناسی اختصاصی

پیش نیاز : اصول پایه داروشناسی کد ۱۵

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی: آشنایی با کاربرد داروهای اختصاصی حیطه‌ی هوشبری و تأثیرات آن‌ها بر سیستم‌های مختلف بدن
شرح درس: در این دانشجو با نحوه تأثیر و عملکرد داروهای ایجادکننده بیهوشی و بی‌حسی و سایر داروهای مورد
صرف در هوشبری، عوارض جانبی، تداخل دارویی و تأثیرات آن‌ها بر سیستم‌های مختلف بدن آشنا شده، روش
های آماده‌سازی، نگهداری و نکات ضروری در مراقبت از بیمار در زمان تجویز دارو و بعد از آن را فرمی‌گیرد.

رئوس مطالب نظری: (۳۴ ساعت)

نحوه اثر داروهای بیهوشی، جذب، انتشار، متابولیسم و دفع داروهای بیهوشی، داروهای بیهوشی عمومی (استنشاقی
و داخل وریدی) و بی‌حس‌کننده‌های موضعی، گازهای بیهوشی، داروهای شلکننده عضلانی و آنتاگونیست‌های
مربوطه

داروهای مؤثر بر سیستم اعصاب مرکزی: داروهای ضد تشنج، آرامبخش‌ها، خواب‌آورها و... و آنتاگونیست‌های
مربوطه

داروهای ضد درد غیر مخدر، ضد درد مخدر و آنتاگونیست‌های مربوطه
مروری بر داروهای مؤثر بر دستگاه قلب و عروق

مروری بر داروهای مؤثر بر سیستم تنفس: گشادکننده‌های برونژی، ضد التهاب و عفونت‌های ریوی
داروهای محرك مغزی و تنفسی

داروهای مؤثر بر رحم، مصرف داروها در زنان و مامایی و اثرات آن‌ها بر روی جنین و نوزاد
الکترولیت‌ها، مایعات تزریقی، جانشین شونده‌های خون و پلاسما

داروهای احیاء قلبی ریوی و مغزی (CPCR)

آشنایی با داروهای جدید هوشبری و تداخلات داروئی

منابع اصلی درس :

1. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. **Basics of Anesthesia**. Churchill Livingstone. Latest ed.
2. Nagelhout J. & et al. **Handbook of Nurse Anesthesia**. Saunders/Elsevier. Latest ed.
3. Vickers M.D & et al. **Drugs in Anesthetic and intensive Care Practic**. Butterworth, Heinemann. latest ed.
4. John Nagelhout. & Karen L. Zaglaniczny. **Nurse Anesthesia**. Elsevier / Saunders. Latest ed.

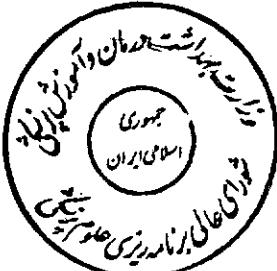
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو :

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰
درصد نمره

نام درس : معرفی بیمار

پیش نیاز: بیهودی (۴) کد ۲۹

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: مرور مطالب آموخته شده در طی دروس نظری و عملی و کارآموزی به صورت گزارش و بررسی موارد واقعی (Case Report)

شرح درس : در این درس دانشجو با مرور گزارش‌های بیماران با جراحی‌ها و بیهودی‌های خاص و مرور مطالب نظری مرتبط با آنها قادر خواهد بود که از مطالب آموخته شده در انجام وظایف حرفه‌ای خود بهره ببرند.

رئوس مطالب نظری: (۱۷ ساعت)

ارائه‌ی گزارش بیماران با بیهودی و جراحی‌های خاص (Case Report)

مرور و بررسی حوادث و اتفاقات و عوارض نادر در طی اعمال جراحی و بیهودی بیماران

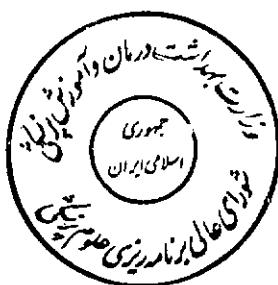
منابع اصلی درس : طبق نظر استاد

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو :

برگزاری آزمون‌های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل: چند گزینه‌ای، تشریحی، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و ...

آزمون پایان ترم نظری ۸۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۲۰ درصد نمره

نام درس : کارآموزی پرستاری

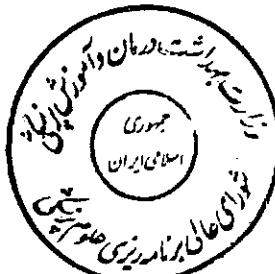
کد درس: ۳۵

پیش نیاز: مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل کد ۱۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی

تعداد ساعت: ۱۰۲ ساعت

از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

- مقررات، قوانین، اصول علمی و اخلاقی رفتار در بخش و اتاق عمل را بیان نماید.
- اهمیت ارتباط مناسب با بیمار و اطرافیان را توضیح داده، با بیمار و همکاران ارتباط مناسب برقرار نماید.
- نحوه پذیرش بیمار در بخش را توضیح داده، در این امر مشارکت نماید.
- ارزیابی اولیه از بیمار بستری را انجام دهد.
- در کنترل و ثبت علائم حیاتی بیمار مشارکت نماید.
- در رفع نیازهای اولیه بیماران مشارکت نماید.
- اصول دارودرمانی و نکات ایمنی را توضیح دهد.
- در دارودرمانی، طبق اصول آموخته شده و مطابق دستورات متخصص مربوطه همکاری نماید.
- در برقراری راه وریدی و تزریق مایعات همکاری نماید.
- از ماسک، گان و دستکش به درستی استفاده نموده، در انجام عملیات استریل مشارکت نماید.
- اصول اولیه ی پانسمان را بیان نماید و در این امر مشارکت کند.
- وسایل سنداش معده و مثانه را آماده و در انجام کار مشارکت نماید.
- نحوه آماده‌سازی پرونده ی بیمار و بیمار برای اعمال جراحی را شرح داده، در این امر مشارکت نماید.
- طبقبندی اعمال جراحی را شرح دهد و در آماده‌سازی بیمار جهت انتقال به اتاق عمل مشارکت نماید.
- اصول انتقال بیمار به اتاق عمل را توضیح داده، در این امر مشارکت نماید.
- جابجایی و تغییر وضعیت(پوزیشن) بیمار در تخت را انجام دهد.
- اصول حمل بیمار با صندلی چرخ‌دار و برانکارد را توضیح داده، مشارکت نماید.
- اصول ضدغوفونی فضای فیزیکی و تجهیزات بخش را بیان و همکاری نماید.
- اصول حفاظت فردی و پیشگیری از آسیب‌های شغلی و انتقال عفونت در بیمارستان را بیان نموده، انجام دهد.
- اصول تحویل‌گرفتن و اقدامات لازم پس از انتقال بیمار از اتاق عمل به بخش را توضیح داده، در این امر مشارکت نماید.
- در کنترل علائم حیاتی و مراقبت‌های عمومی پس از عمل جراحی همکاری نماید.
- سایر موارد فراگرفته در دروس نظری را تمرین نماید.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، DOPS, Logbook Portfolio, MSF و GRS صورت می‌گیرد.
- لرزیلی تکوینی و آزمون نهالی ۷۰٪ رصد نفره حضور فعل مسئولیت‌پذیری و تجمل تکلیف ۳۰٪ رصد نفره

نام درس : کارآموزی ۱

پیش نیاز : بیهوده (۱)، کد ۲۶ - کارآموزی پرستاری کد ۲۵

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: کارآموزی

تعداد ساعت: ۲۰۴ ساعت

از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

- اصول کلی ساختار اتاق عمل را بیان نماید.

- مقررات، قوانین و اصول علمی و اخلاقی رفتار در اتاق عمل را بیان کند.

- اصول آماده‌سازی بیمار، پرونده وی و پیش‌درمانی در بزرگسالان و اطفال را شرح داده و مشارکت نماید.

- اصول پذیرش بیمار به اتاق عمل را بیان نماید و مشارکت فعال داشته باشد.

- اهمیت ارتباط مناسب با بیمار و اطرافیان را توضیح دهد و بکار گیرد.

- انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و بر عکس را انجام دهد.

- اصول ارزیابی بیمار قبل از جراحی و تعیین ریسک بیهوده را بیان نموده، در این امر مشارکت نماید.

- اصول ضدغوفونی، نگهداری و آمایش وسایل و تجهیزات بیهوده را بیان نموده، مشارکت نماید.

- آماده‌سازی و کار با ماشین بیهوده را بیان نماید.

- علائم حیاتی بیمار را با اصول علمی اندازه‌گیری نماید.

- اصول کلی پایش غیر تهاجمی سیستمهای مختلف بدن را توضیح دهد.

- در برقراری راه وریدی و آماده نمودن وسایل مربوطه مشارکت نماید.

- در دارودرمانی طبق اصول آموخته شده و مطابق دستور متخصص بیهوده همکاری نماید.

- در اداره راههایی و اکسیژن‌رسانی به بیمار و آماده‌سازی بیمار، وسایل و امکانات مربوط مشارکت نماید.

- اصول اولیه کاربرد داروهای هوشبری، فرآوردهای تزریقی، نگهداری و عوارض آنها را شرح داده، نکات ضروری در استعمال آنها را بیان نماید.

- اصول حفاظت فردی و پیشگیری از بروز خطرات حرفة‌ای را بیان نموده و به کار گیرد.

- اصول کنترل و پیشگیری از انتقال عفونت‌های بیمارستانی را بیان نماید.

- در ضدغوفونی کردن فضای فیزیکی، وسایل و تجهیزات بخش بیهوده مشارکت نماید.

- در تکمیل برگه‌ی بیهوده مشارکت نماید.

- اصول کلی انتقال بیمار به بخش مراقبت‌های پس از بیهوده را بیان نموده، در این امر مشارکت نماید.

- اصول کلی ترخیص بیمار از ریکاوری را بیان نماید.

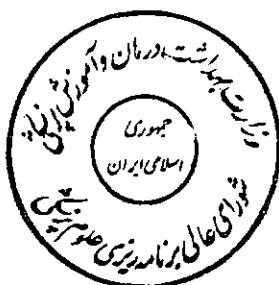
- در وضعیت دادن به بیمار مشارکت نماید.

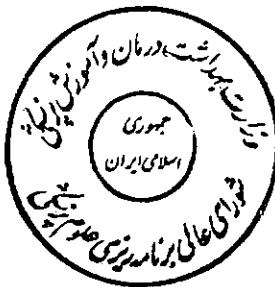
شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست ، DOPS, Logbook Portfolio, MSF, GRS صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۳۶

از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

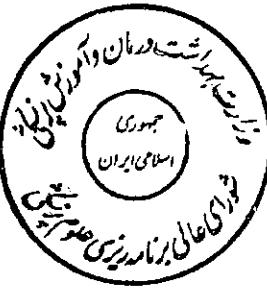
- ارزیابی بیمار قبل از بیهوشی را انجام دهد.
- اصول انتخاب روش بیهوشی مناسب را شرح دهد.
- چگونگی آماده‌سازی بیمار برای القاء بیهوشی (تجهیزات، وسایل و داروها و...) را توضیح داده و مشارکت نماید.
- در انجام القاء بیهوشی عمومی تحت نظر متخصص بیهوشی مشارکت نماید.
- سیستم‌های حیاتی و صحنه عمل را طبق اصول آموخته شده پایش نماید.
- عوارض مرحله قبل، طی و بعد از بیهوشی را توضیح داده و در مراقبت از بیمار مشارکت نماید.
- در پایش های غیر تهاجمی سیستم های مختلف (کاپنوگرافی و پالس اکسی متری) مشارکت نماید.
- سیستم‌های تجویز اکسیژن را طبق دستور به کار گیرد.
- اصول کلی مایع درمانی و انتقال خون را بیان نموده و در انتقال خون و مایع درمانی مشارکت نماید.
- روش های آماده‌سازی و شرایط نگهداری فرآورده های خونی را بیان نموده و به کار برد.
- آماده‌سازی وسایل و تجهیزات در ارتباط با اداره راهه واپی مشکل را بیان نموده و در انجام آن مشارکت نماید.
- روش های انجام بی‌حسی ناحیه‌ای و بروز عوارض احتمالی را بیان نماید.
- وسایل، تجهیزات و داروهای مورد نیاز برای انجام بی‌حسی های ناحیه‌ای را نام برد و در آماده‌سازی آنها مشارکت نماید.
- در مراقبت از بیمار طی و بعد از بی‌حسی های ناحیه‌ای مشارکت نماید.
- روش های انجام بلوك‌های عصبی محیطی، عوارض و مراقبت های لازم را توضیح داده، وسایل و تجهیزات لازم را آماده نماید.
- در انجام انواع بلوك عصبی محیطی مشارکت و از بیمار مراقبت بعمل آورد.
- انواع روش های استقرار بیمار بر روی تخت عمل، عوارض و توجهات لازم را توضیح دهد و در این امر مشارکت نماید.
- اصول آماده‌سازی وسایل و تجهیزات جهت هوش آوری بیمار را بیان نموده، در این امر مشارکت نماید.
- در مرحله هوش آوری بیمار تحت نظر متخصص بیهوشی مشارکت نماید.
- اصول مراقبت از بیمار پس از مرحله هوش آوری و انتقال بیمار به بخش مراقبت های پس از بیهوشی (PACU) را توضیح داده و مشارکت نماید.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی توکینی و تراکمی با استفاده از چک لیست ، DOPS، Logbook، Portfolio و GRS صورت می گیرد.

ارزیابی توکینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۳۸

نام درس: کارآموزی (۲)

پیش نیاز: کارآموزی (۲) کد ۲۷

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: کارآموزی

تعداد ساعت: ۲۰۴ ساعت

از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

- درآمده‌سازی بیمار، وسائل تجهیزات و داروهای بیهوشی، با توجه به روش بیهوشی انتخابی طبق مطالب آموخته شده به متخصص بیهوشی کمک نماید.
- سیستم‌های حیاتی و صحنه عمل را پایش نماید.
- اقدامات و مراقبت‌های لازم در بیهوشی بیماران مبتلا به بیماری‌های همراه (بر طبق مطالب آموخته شده در دروس نظری) را به کار بگیرد.
- عوارض احتمالی ناشی از وجود بیماری‌های همراه را پایش نموده و به درستی به متخصص بیهوشی گزارش نماید.
- اصول بیهوشی در بیماران سرپایی، چگونگی پذیرش و ترجیح آن‌ها را بیان نموده و در انجام آن همکاری نماید.
- اصول کلی بیهوشی و مراقبت از بیماران در اعمال جراحی زنان و مامایی را شرح دهد.
- مراقبت از بیمار در مراحل مختلف بیهوشی و یا اعمال جراحی مامایی و زنان را انجام دهد.
- وسائل مورد نیاز جهت انجام احیای نوزاد را فراهم و در عملیات مشارکت نماید.
- مراقبت از بیماران نیازمند بیهوشی برای انجام اقدامات تشخیصی و درمانی از جمله آندوسکوپی، عکسبرداری تشخیصی و... در خارج از اتاق عمل را توضیح داده و در انجام آن مشارکت نماید.
- وسائل، امکانات، تجهیزات و داروهای مورد نیاز در احیای قلبی ریوی و مغزی را بیان نموده، در آمده‌سازی و کنترل روزانه تراالی اورژانس مشارکت نماید.
- انواع روش‌های انتقال خون و فراورده‌های آن، مایع درمانی، اصول مراقبتی و عوارض آنها را شرح دهد.
- انواع فرآورده‌های تزریقی، محصولات خونی و جانشین شونده‌های خون، کاربرد و نکات قابل توجه در استفاده از آنها را شرح داده، در استفاده از آنها مشارکت نماید.
- آریتمی‌های شایع طی بیهوشی را شناسایی کند.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست MSF Logbook, Portfolio, DOPS و GRS صورت می‌گیرد. ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۳۹

نام درس: کارآموزی (۴)

پیش نیاز: کارآموزی (۲) کد ۲۸

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: کارآموزی

تعداد ساعت: ۲۰۴ ساعت

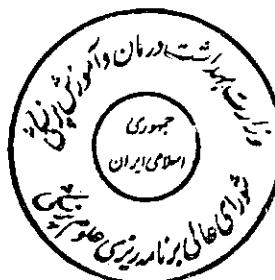
از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

- اصول کلی بیهوشی و مراقبت از بیمار در جراحی کودکان و نوزادان را شرح دهد و در مراقبت از بیمار مشارکت نماید.
- در آماده‌سازی سیستم‌های بیهوشی، وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای دستیابی به راههایی و انجام بیهوشی در کودکان و نوزادان مشارکت نماید.
- عوارض هوشبری در کودکان را توضیح دهد.
- در رگگیری و ریدهای محیطی در کودکان و نوزادان مشارکت نماید.
- اصول کلی بیهوشی در مراقبت از بیماران سالماند را شرح دهد و مشارکت نماید.
- اصول بیهوشی و تدابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیماران اورژانسی و ترومما را بیان نموده و در انجام آن مشارکت نماید.
- آماده‌سازی بیمار، وسایل، تجهیزات و داروهای بیهوشی با توجه به روش بیهوشی انتخابی در جراحی تخصصی و فوق تخصصی (قلب، توراکس، مغز و اعصاب، چشم، گوش و حلق و بینی، پیوند، کلیه و مجرای و...) را تحت نظر متخصصین بیهوشی انجام دهد.
- پایش ارگان‌های حیاتی و صحته عمل را در انواع بیهوشی در جراحی‌های تخصصی و فوق تخصصی انجام دهد.
- تدابیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیمار در مراحل مختلف بیهوشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای را در جراحی‌های تخصصی و فوق تخصصی بیان و مشارکت نماید.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، GRS، DOPS، MSF، Logbook، Portfolio، با صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۴۰

نام درس: کارآموزی در عرصه بیهوشی (۱)

پیش نیاز: کارآموزی ۴ کد ۲۹

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

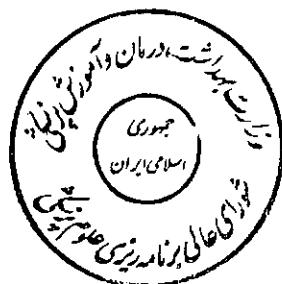
تعداد ساعت: ۲۰۴ ساعت

شرح درس: در این درس دانشجو کلیه مباحث آموخته شده در دروس نظری، عملی و کارآموزی‌های بیمارستانی را تمرین می‌کند تا در پایان دوره قادر به ایفای نقش و توانمندی‌های خواسته شده در برنامه درسی باشد.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، MSF, Logbook, Portfolio, DOPS و GRS صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

تعداد ساعت: ۱۰۲ ساعت

از دانشجو انتظار می‌رود در پایان دوره بتواند:

- در پذیرش بیمار در PACU مشارکت نماید.

- استانداردهای PACU را بکار برد.

- اطلاعات بیماران PACU را گزارش و ثبت نماید.

- اهمیت کار تیمی را درک و بیان نماید.

- اهمیت ارتباط مناسب با بیمار و اطرافیان و مراقبت روانی از بیماران بستری در واحد PACU را بکار گیرد.

- توانایی لازم در آماده سازی، نگهداری و استفاده از وسایل و تجهیزات حمایت حیاتی در PACU را کسب نماید.

- روش‌های پایش سیستم‌های مختلف بدن در PACU را نام برد، در آماده سازی، نگهداری و استفاده از آنها مشارکت نماید.

- روش‌های مختلف تجویز اکسیژن از جمله مرطوب‌سازی هوای استنشاقی را طبق دستور انجام دهد.

- اداره‌ی راه‌هایی به روش‌های مختلف را انجام دهد.

- تدبیر و تمهدات لازم در مراقبت از بیماران PACU را بیان نماید و انجام دهد.

- انواع عوارض احتمالی در PACU و راه‌های مقابله با آن را شرح دهد.

- اقدامات پیشگیری کننده از ایجاد عارضه در بیماران بستری را انجام دهد.

- ریکاوری بیماران سریائی را شرح دهد.

- تجهیزات، وسایل و امکانات مورد نیاز در ریکاوری پس از جراحی‌های تخصصی و فوق تخصصی را نام برد.

- اصول مراقبت از بیماران پس از بیهوشی در جراحی‌های تخصصی و فوق تخصصی را توضیح داده، مشارکت نماید.

- شرایط و معیارهای لازم برای ترخیص بیمار از PACU را شرح دهد.

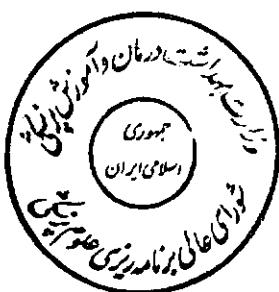
- در اقدامات پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی مشارکت نماید.

- سایر مطالب آموخته شده در دروس نظری و عملی را به نمایش گذارد.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، DOPS، Portfolio، Logbook و GRS صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۴۲

نام درس: کارآموزی در عرصه‌ی بیهوشی (۲)

پیش نیاز: کارآموزی در عرصه‌ی بیهوشی (۱) کد ۴۰

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

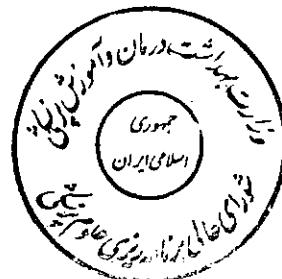
تعداد ساعت: ۲۰۴ ساعت

شرح درس: در این درس دانشجو کلیه‌ی مباحث آموخته شده در دروس نظری، عملی و کارآموزی‌های بیمارستانی را تمرین می‌کند تا در پایان دوره قادر به ایفای نقش و توانمندی‌های خواسته شده در برنامه درسی باشد.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، GRS, Logbook, Portfolio, DOPS و MSF صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۴۳

نام درس : کارآموزی در عرصه اورژانس

پیش نیاز : -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

تعداد ساعت: ۲۰ ساعت

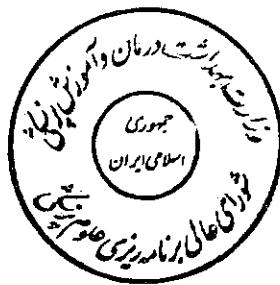
از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

- در پذیرش و تریاژ بیمار اورژانس مشارکت کند.
- استانداردهای مربوط به فوریت‌ها را بیان نماید.
- در آماده کردن وسایل و امکانات مورد نیاز برای انجام CPCR مشارکت نماید.
- چگونگی آماده‌سازی و استفاده از دستگاه الکتروشوك را بیان کند.
- در عملیات CPCR مشارکت نماید.
- از بیمار الکتروکاردیوگرافی بعمل آورد.
- اقدامات لازم در برخورد اولیه با بیماران اورژانسی (قلبی، تنفسی، عصبی، مسمومیت‌ها و...) را توضیح داده و مشارکت نماید.
- اقدامات اولیه در برخورد با بیماران ترومایی را بیان نموده، مشارکت نماید.
- سایر مطالب آموخته شده در دروس نظری و عملی را به نمایش گذارد.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، MSF, Logbook, Portfolio, DOPS و GRS صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۴۴

نام درس: کارآموزی در عرصه بخش مراقبت های ویژه (ICU)

پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

تعداد ساعت: ۱۵۳ ساعت

از دانشجو انتظار می رود که در پایان دوره بتواند:

- ساختار و امکانات بخش ICU را بیان کند.

- اصول پذیرش بیمار در ICU را شرح دهد.

- اهمیت ارتباط مناسب با بیمار و اصول برخورد با همراه بیمار و مسائل روحی و روانی آنان را توضیح داده و بکار گیرد.

- اهمیت کار تیمی در مجموعه مراقبت های بحرانی را شرح دهد.

- توانایی مراقبت از بیماران در وضعیت بحرانی را کسب نماید.

- توانایی لازم در آماده سازی، نگهداری و استفاده از وسایل و تجهیزات حمایت حیاتی در ICU را کسب نماید.

- اصول CPR و مراقبت های پس از آن را شرح دهد.

- در آماده کردن وسایل و امکانات موردنیاز برای انجام CPR مشارکت نماید.

- در عملیات CPR بیماران مشارکت نماید.

- از بیمار الکتروکاردیوگرافی بعمل آورد.

- اهمیت و روش های جلوگیری از زخم بستر و ترومبوز وریدهای عمقی (DVT) را بیان نماید.

- اقدامات پیشگیری کننده از ایجاد عارضه در بیماران در حال اغماء را انجام دهد.

- توانایی لازم جهت برقراری راه هوایی، نگهداری و مراقبت های بهداشتی از راه هوایی بیماران را کسب نماید.

- پاکسازی راه هوایی را در بیماران بحرانی بکار گیرد.

- تجویز اکسیژن، آئروسل و مرطوب سازی هوای تنفسی را طبق دستور بکار گیرد.

- چگونگی آماده سازی و استفاده از دستگاه الکتروشوك را بیان کند.

- عوارض ناشی از ترانسفوزیون خون را بیان کند.

- روش های مختلف درجه بندی وخامت حال بیماران را شرح دهد.

- ملاحظات ویژه در مراقبت از بیماران با اختلالات دستگاه قلب و عروق، تنفس، ضایعات حاد مغزی و صدمات ناشی از ضربه را شرح دهد.

- در اقدامات پیشگیری و کنترل عفونت های شایع بیمارستانی در ICU مشارکت نماید.

- توانایی مراقبت از بیماران تحت درمان با تهویه دهنده مکانیکی را کسب نماید.

- عوارض حاصل از تنفس با فشار مثبت را بیان نماید.

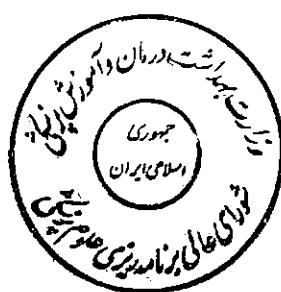
- اقدامات پیشگیری از زخم بستر را انجام دهد.

- سایر مطالب آموخته شده در دروس نظری و عملی را به نمایش گذارد.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چک لیست، GRS و Portfolio DOPS، Logbook و MSF صورت می‌گیرد.

ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

کد درس: ۴۵

نام درس: کارآموزی در عرصه‌ی درد

- پیش نیاز:

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

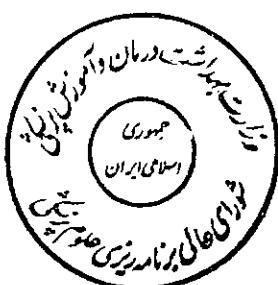
تعداد ساعت: ۵ ساعت

از دانشجو انتظار می‌رود که در پایان دوره بتواند:

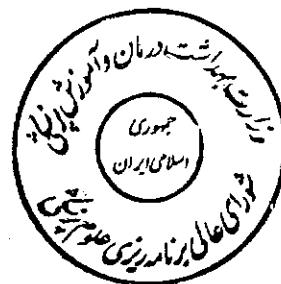
- وسائل، تجهیزات، استانداردها، نحوه پذیرش و ترجیح بیمار و روش‌های ایجاد بی‌دردی مورد استفاده در سرویس درد را توضیح داده و مشارکت نماید.
- در آماده‌سازی وسایل، تجهیزات و امکانات مورد نیاز در انجام روش‌های کنترل درد حاد مشارکت نماید.
- اصول آماده‌سازی و مراقبت از بیمار در مراحل مختلف انجام روش‌های کنترل درد را توضیح داده و مشارکت نماید.
- سایر مطالب آموخته شده در دروس نظری و عملی را به نمایش گذارد.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی و تراکمی با استفاده از چکلیست DOPS, Portfolio, Logbook و GRS صورت می‌گیرد.
- ارزیابی تکوینی و آزمون نهایی ۷۰ درصد نمره، حضور فعال، مسئولیت‌پذیری و انجام تکالیف ۳۰ درصد نمره

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی رشته هوشبری
در مقطع کارشناسی پیوسته

استانداردهای برنامه های آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

* ضروری است، دوره، فضاهای و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت با سرعت کافی و نرم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.

* ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه های اختصاصی، عرصه های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فرآگیران قرار دهد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.

* ضروری است که عرصه های آموزشی خارج دپارتمان دوره های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.

* ضروری است، جمعیت ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه های آزمایشگاهی، نمونه های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فرآگیران قرار داشته باشد.

* ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن ها نیز، مورد تایید گروه ارزیاب باشد.

* ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش های مرتبط، متناسب با رشتہ مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فرآگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فرآگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.

* ضرورت دارد که برنامه آموزشی(Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.

* ضروری است، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، گایدلاین ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فرآگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فرآگیران و اعضای هیأت علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.

* ضروری است که فرآگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فرآگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، محتوای برنامه کلاس های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات با جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انتساب داشته باشد.

* ضروری است، فراغیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس های درون گروهی، سمینار ها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.

* ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراغیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراغیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکانیسم های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در دپارتمان وجود داشته باشد.

* ضروری است، فراغیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوئیکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراغیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی ها، گواهی های فعالیت های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.

* ضروری است، فراغیران کارنما (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.

* ضروری است، فراغیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنما خود ثبت نموده و به امضاي استادان ناظر رسانده باشند.

* ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراغیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به انها ارائه گردد.

* ضروری است، فراغیران در طول دوره خود، در برنامه های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.

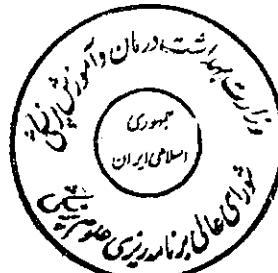
* ضروری است، فراغیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (درصورت وجود) گذراند و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.

* ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه های آموزشی همکاری های علمی بین رشته ای از قبل پیش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که میان این همکاری ها باشند، در دسترس باشد.

* ضروری است، در آموزش های حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.

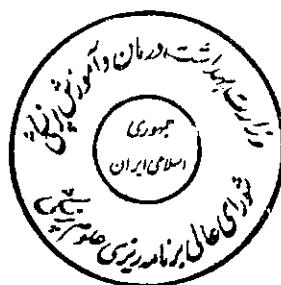
* ضروری است، فراغیران در طول دوره خود به روش های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.

* ضروری است، دانشگاه یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

استانداردهای برنامه

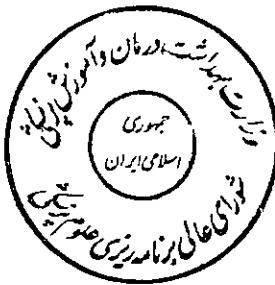
- ❖ ضروری است، برنامه‌ی آموزشی(Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی و فراغیران قرار گرفته باشد.
- ❖ ضروری است فراغیران کارنما Log book) قابل قبولی ، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند .
- ❖ ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراغیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و بازخورد مكتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- ❖ ضروری است، فراغیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت‌های مداخله‌ای اختصاصی لازم را بر اساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنما خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- ❖ ضروری است، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود .
- ❖ ضروری است، فراغیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در برنامه آموزشی در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان و یا فراغیران سال بالاتر انجام دهنده و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد .
- ❖ ضروری است، فراغیران، طبق برنامه‌ی تنظیمی گروه، در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی نظیر: کنفرانس‌های درون‌بخشی، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد .
- ❖ ضروری است، فراغیران بر حسب سال تحصیلی، محیط‌های آموزشی خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- ❖ ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی شده و برنامه‌ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که میان این همکاری‌ها باشند، در دسترس باشد .
- ❖ ضروری است، فراغیران مقررات Dress code (مقررات ضمیمه) را رعایت نمایند .
- ❖ ضروری است، فراغیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل به آنها مورد تائید گروه ارزیاب قرار گیرد .
- ❖ ضروری است، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه، مورد تائید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند.
- ❖ ضروری است، دانشگاه ذیربسط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واحد ملاک‌های مندرج در برنامه باشد.
- ❖ ضروری است، فراغیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل به آنها مورد تائید گروه ارزیاب قرار گیرد .
- ❖ ضروری است، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه، مورد تائید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند.
- ❖ ضروری است، دانشگاه ذیربسط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واحد ملاک‌های مندرج در برنامه باشد.

فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی رشته هوشبری

در مقطع کارشناسی پیوسته

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

دو سال پس از ابلاغ برنامه، ارزشیابی تکوینی به صورت رسمی و با ارسال فرم "نظرسنجی از اعضای هیات علمی" "انجام خواهد شد.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۵ سال از اجرای برنامه
- ۲- نیاز به بازنگری برنامه با توجه به تغییرات عمدی در فناوری مربوطه
- ۳- تصمیم سیاست گذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص‌های ارزشیابی برنامه:

معیار:

بیش از ۷۵ درصد	بیش از ۷۵ درصد
بیش از ۷۵ درصد	بیش از ۷۵ درصد
بیش از ۷۵ درصد	میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه
طبق نظر ارزیابان	میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته
طبق نظر ارزیابان	کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته

شاخص:

- میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه
- میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه
- میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه
- میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته
- کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از اعضای هیات علمی درگیر برنامه، شامل مدیران گروه های آموزشی، سرپرستان اتاق های عمل جراحی، متخصصین بیهوشی و دانش آموختگان رشته، از طریق پرسش نامه و مصاحبه
- استفاده از پرسش نامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتبار بخشی دبیرخانه

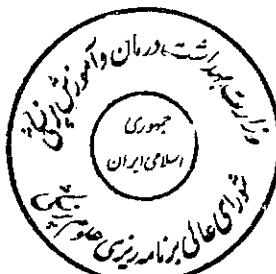
متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر خواهد بود:

- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه ای، پیشنهادات و نظرات صاحب نظران
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

ضمان

منشور حقوق بیمار در ایران

- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.
- ارائه خدمات سلامت باید:
- ۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
- ۲) بر پایهٔ صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
- ۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
- ۴) بر اساس دانش روز باشد؛
- ۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
- ۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
- ۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
- ۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
- ۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
- ۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
- ۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
- ۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرضروری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
- ۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
- ۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می‌باشد هدف حفظ آسایش وی می‌باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.
- ۱۵) اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.
- ۱۶) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
 - ۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
 - ۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش‌بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛
 - ۳) نام، مسؤولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛
 - ۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛
 - ۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛
 - ۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.
- ۱۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛
- ۱۸) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

- ۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:
- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید خواست بیمار محترم شمرده شود.)
 - بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛
- ۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباها مدرج در آن را درخواست نماید.
- ۳-۱) حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.
- ۳-۲) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:
- ۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛
 - ۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛
 - ۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛
 - ۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛
 - ۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.
- ۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:
- ۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛
- ۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.
- ۴) ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.
- ۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنای کرده باشد؛
- ۴-۲) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛
- ۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند می‌توانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛
- ۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کوک در تمام مراحل درمان حق کوک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.
- ۵) دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.
- ۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛
- ۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛
- ۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهدهٔ تصمیم‌گیرندهٔ قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرندهٔ جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربطر درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما می‌تواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان
در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشكل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و وزنده نا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامر보ط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشت، دستبند، گردنبند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرفه ها پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شans انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.

۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.

۵- استفاده از ادکلن و عطرهای با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، دانشجویان و کارکنان الزامی است.

۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.

۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.

۴- جویدن آدامس و نظاییر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.

۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.

۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظری آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.

۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ایندا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی

حیوانات نقش بسیار مهمی در ارتقاء و گسترش تحقیقات علوم پزشکی داشته و مبانی اخلاقی و تعالیم ادیان الهی حکم می کند که به رعایت حقوق آنها پایبند باشیم. بر این اساس محققین باید در پژوهش هایی که بر روی حیوانات انجام می دهند، ملزم به رعایت اصول اخلاقی مربوطه باشند، به همین علت نیز بر اساس مصوبات کمیسیون نشریات، ذکر کد کمیته اخلاق در مقالات پژوهشی ارسالی به نشریات علمی الزامی می باشد. ذیلا به اصول و مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی اشاره می شود:

- ۱- فضا و ساختمان نگهداری دارای امکانات لازم برای سلامت حیوانات باشد.
- ۲- قبل از ورود حیوانات، بر اساس نوع و گونه، شرایط لازم برای نگهداری آنها فراهم باشد.
- ۳- قفس ها، دیوار، کف و سایر بخش های ساختمانی قابل شستشو و قابل ضد عفونی کردن باشند.
- ۴- در فضای بسته شرایط لازم از نظر نور، اکسیژن، رطوبت و دما فراهم شود.
- ۵- در صورت نگهداری در فضای باز، حیوان باید دارای پناهگاه باشد.
- ۶- فضا و قفس با گونه حیوان مناسب باشد.
- ۷- قفس ها امکان استراحت حیوان را داشته باشند.
- ۸- در حمل و نقل حیوان، شرایط حرارت و برودت، نور و هوای تنفسی از محل خرید تا محل دائم حیوان فراهم باشند.
- ۹- وسیله نقلیه حمل حیوان، دارای شرایط مناسب بوده و مجوز لازم را داشته باشد.
- ۱۰- سلامت حیوان، توسط فرد تحويل گیرنده کنترل شود.
- ۱۱- قرنطینه حیوان تازه وارد شده، رعایت گردد.
- ۱۲- حیوانات در مجاورت حیوانات شکارچی خود قرار نگیرند.
- ۱۳- قفس ها در معرض دید فرد مراقب باشند.
- ۱۴- امکان فرار حیوان از قفس وجود نداشته باشد.
- ۱۵- صدای اضافی که باعث آزار حیوان می شوند از محیط حذف شود.
- ۱۶- امکان آسیب و جراحت حیوان در اثر جابجایی وجود نداشته باشد.
- ۱۷- بستر و محل استراحت حیوان بصورت منظم تمیز گردد.
- ۱۸- فضای نگهداری باید به طور پیوسته شستشو و ضد عفونی شود.
- ۱۹- برای تمیز کردن محیط و سالم سازی وسایل کار، از مواد ضد عفونی کننده استاندارد استفاده شود.
- ۲۰- غذا و آب مصرفی حیوان مناسب و بهداشتی باشد.
- ۲۱- تهییه و تخلیه فضولات به طور پیوسته انجام شود به نحوی که بوی آزار دهنده و امکان آلرژی زایی و انتقال بیماری به کارکنان، همچنین حیوانات آزمایشگاهی وجود نداشته باشد.
- ۲۲- فضای مناسب برای دفع اجساد و لاشه حیوانات وجود داشته باشد.
- ۲۳- فضای کافی، راحت و بهداشتی برای پرسنل اداری، تکنیسین ها و مراقبین وجود داشته باشد.
- ۲۴- در پژوهشها از حیوانات بیمار یا دارای شرایط ویژه مثل بارداری و شیردهی استفاده نشود.
- ۲۵- قبل از هرگونه اقدام پژوهشی، فرستت لازم برای سازگاری حیوان با محیط و افراد فراهم باشد.
- ۲۶- کارکنان باید آموزش کار با حیوانات را دیده باشند.

شرایط اجرای پژوهش های حیوانی

- ✓ گونه خاص حیوانی انتخاب شده برای آزمایش و تحقیق، مناسب باشد.
- ✓ حداقل حیوان مورد نیاز برای صحت آماری و حقیقی پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد.
- ✓ امکان استفاده از برنامه های جایگزینی بهینه به جای استفاده از حیوان وجود نداشته باشد.
- ✓ در مراحل مختلف تحقیق و در روش اتلاف حیوان پس از تحقیق ، حداقل آزار بکار گرفته شود.
- ✓ در کل مدت مطالعه کدهای کار با حیوانات رعایت شود.
- ✓ نتایج باید منجر به ارتقاء سطح سلامت جامعه گردد.